

NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

IX. legegintzaldia

Iruña, 2019ko maiatzaren 17a

59. ZK.

A U R K I B I D E A

G SAILA:

Txostenak, deialdiak eta Parlamentuko informazioa:

—Toki ogasunek Nafarroako tributueta parte hartzeko funtsari buruzko fiskalizazio-txostena (2009-2018),
Kontuen Ganberak egin (2. or.).

G saila:
TXOSTENAK, DEIALDIAK ETA PARLAMENTUKO INFORMAZIOA

Toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko funtsari buruzko fiskalizazio-txostena (2009-2018), Kontuen Ganberak egina.

Nafarroako Parlamentuko Barzorde Iraunkorak, 2019ko apirilaren 8an eginiko bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Kontuen Ganberak toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko funtsari buruzko fiskalizazio-txostena (2009-2018) egin du.

Nafarroako Kontuen Ganbera arautzen duen abenduaren 20ko 19/1984 Foru Legearen 8.c) artikuluari dagokionez Nafarroako Parlamentuko Erregelamenduaren 205. artikuluan ezarritakoarekin bat, honako hau ERABAKI DA:

1. Txosten horren edukiaren jakinaren gainean dagoela adieraztea.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Iruñean, 2019ko apirilaren 8an

Lehendakaria: Ainhoa Aznárez Igarza

Toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko funtsari buruzko fiskalizazio-txostena (2009-2018), Kontuen Ganberak egina

AURKIBIDEA

- I. Sarrera (3. or.).
- II. Toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko funtsa (3. or.).
- III. Helburuak eta norainokoa (8. or.).
- IV. Konklusioak eta gomendioak (9. or.).
 - IV.1. Iritzia (9. or.).
 - IV.2. Transferentzia arruntetarako funtsaren eta zenbait adierazleen bilakaeraren azterketa udalerrien lagin baterako (2009-2017) (9 or.).
 - IV.3. Funtsaren kudeaketaren konparaziozko azterketa, Nafarroaren eta Euskal Autonomia Erkidegoaren artekoa (14. or.).
 - IV.4. Amaierako konklusioa eta gomendioak (18. or.).
1. eranskina. Funtsaren kudeaketari 2009-2019 aldian aplikagarri zaion oinarrizko araudia (20. or.).
2. eranskina. Toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsa banatzeko formularen osagaien legenda (21. or.).
3. eranskina. Udalerrri bakoitzeko adierazleen bilakaera 2009-2017 aldian (22. or.).

I. SARRERA

Kontuen Ganberak 2018ko urteko fiskalizazio programan sartu zuen txosten bat egitea toki ogasunek Nafarroako tributueta parte hartzeko duten funtsaren banaketari buruz.

Lana 2019ko urtarriletik otsailera egin zuen auditoretzako bi teknikaririk eta auditore batek osatutako lantalde batek, Kontuen Ganberaren zerbitzu juridiko, informatiko eta administratiboekin lankidetzan.

Txostenak lau atal dauzka, sarrera hau barne; bigarrenen, funtsarekin zerikusia duten alderdi orokorrak deskribatzen dira eta, hirugarrenean, egindako lanaren helburuak eta norainokoa bilzen dira. Laugarrenean, berriz, jasotzen dira funtsaren kudeaketari buruzko iritzia, hura banatzeko erabilitako formularen gaineko ondorioak finantzaketaren ikuspuntutik, Nafarroako kudeaketaren eta Euskal Autonomia Erkidegokoaren (aurrerantzean EAE) konparaziozko azterketa eta emandako gomendioak.

Horretaz gain, gure txostenak hiru eranskin ditu, jasotzen dituztenak 2009-2019 aldiaren funtsaren kudeaketari aplikatzekoa zaion oinarritzko araudia, funtsaren banaketarako formularen osagarrien deskribapena eta adierazle jakin batzuek 2009-2017 aldiaren izan duten bilakaera udalerrien lagin baterako.

Eskerrak eman nahi dizkiegu lan hau egiteko eman diguten laguntzarengatik Landa Garapeneko, Ingurumeneko eta Toki Administrazio Departamentuko Kudeaketa eta Lankidetzako Ekonomikoko Zerbitzuko langileei, Ogasuneko eta Finantza Politikako Departamentuko, Nafarroako Udal eta Kontzejunen Federaziokoei, Herri-kontuen Euskal Epaitegikoei, Bizkaiko Foru Aldundiko Udal Azterlanetarako eta Toki Erakundeentzako Ekonomia Laguntzarako Zerbitzuko, Gipuzkoako Foru Aldundiko Erakundeekiko Konpromisoen Zerbitzuko, Arabako Foru Aldundiko Toki Finantzaketaren eta Administrazio Kudeaketaren Zerbitzuko eta EUDEL-Euskadiko Udalen Elkartekoei.

Nafarroako Kontuen Ganbera arautzen duen 19/1984 Foru Legearen 11. artikuluan ezarritakoaren arabera, lan honen emaitzak ezagutzera eman ziren, Nafarroako Gobernuak Landa Garapeneko, Ingurumeneko eta Toki Administrazio Departamentuko kontseilariak alegazioak aurkeztuz. Horiek aurkezteko epea bete denean, ez da inongo alegaziorik aurkeztu.

II. TOKI OGASUNEK NAFARROAKO TRIBUTUETAN PARTE HARTZEKO FUNTSA

Funtsaren zenbatekoaren zehaztapena

Espainiako Konstituzioaren 140. artikulua udalerrien autonomia bermatzen du eta 142. artikuluan ondokoa ezartzen da:

“Nafarroako toki ogasunek behar adinako baliabideak izanen dituzte legeak korporazioei esleitzen dizkien eginkizunak betetzeko, eta, funtsean, beren tributu propioez eta Estatukoetan eta autonomia erkidegoetakoetan parte hartuz hornituko dira”.

Nafarroan aplikatzekoa den foru araubidearen ezaugarri da, besteak beste, Hitzarmen Ekonomikoan arautzen den finantzaketa eredu berezia, gainerako autonomia erkidegoetan ez bezala, haietan sistema desberdina baita, EAEn izan ezik; erkidego horretan Ekonomia Ituna da erabiltzen den tresna.

Hitzarmen Ekonomikoaren 50. artikuluan ezartzen denez, Nafarroako toki entitateek partaide-tza izanen dute Estatuaren tributu bidezko diru-sarreretan, Foru Komunitateak ordainarazten ez dituen tributuei dagokien zatian; kontuan hartuta Hitzarmenak Nafarroari esleitzen diola tributu gehienak ezarri eta kudeatzeko ahalmena, toki ogasunek jasotzen dituzten tributueta partaide-tza funtsean Nafarroatik dator, eta, hondarreko aukera gisa, Estatutik.

1981ean toki ogasunen erreformarako arauak lehenbizikoz arautu zituen Nafarroako toki ogasunak, eta ezarri zuen horiek jasoko zutela urteko funts bat, Foru Komunitateak ekitaldi bako-

tzean likidatutako zuzeneko zergen aitorturiko eskubide garbien ehuneko 45ak eta zeharkakoen eskubide garbien ehuneko 10ak osatua. Halaber, ezarri zen funts horren ehuneko 70 transferentzia arruntetarako erabiliko zela eta gainerako ehuneko 30a, berriz, kapital-transferentzietarako.

Funtsa kalkulatzeko irizpide hau bi urtez mantendu zen eta, geroago, zenbatekoa doitu egin zen; hala, 1984an, zerga zuzenen eta zeharkakoen aitorturiko eskubide garbien ehuneko 30ak eta ehuneko 10ak osatzen zuten, hurrenez hurren. Urte horretan bertan aldatu ziren transferentzia arrunten eta kapital-transferentzien arteko banaketa-ehunekoak ere, eta ehuneko 60 eta ehuneko 40 izatera pasa ziren.

1984tik aurrera, transferentzia arruntetarako funtsaren zuzkidura lortzen zen aurreko ekitaldiko zenbatekoari KPIa aplikatuta, Nafarroan likidaturiko zergen aitorturiko eskubide garbiak aintzat hartu gabe. Kapital-transferentzien funtsa, berriz, aurrekontuko diruaren arabera zehazten zen.

Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legearen 259.2 artikulua honako hau zioen:

“...Nafarroako toki entitateek beren eskumenak erabili eta helburuak bete ditzaten, toki ogasunei behar adina baliabide emanen zaie, toki ogasunei buruzko foru lege batek arauturik. Nafarroako foru eraentza berrezarri eta hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 18.2 artikuluan aurreikusitakoaren arabera, Nafarroako toki araubideari berez dagozkie toki ogasun horiek.

Nafarroako foru eraentza berrezarri eta hobetzeari buruzko Legearen 20.2 artikulua ezartzen duenez, foru lege hori onesteko gehiengo absolutua beharko da.”

Hala, 1981ko araudia indargabeturik geratu zen Nafarroako toki ogasunei buruzko martxoaren 10eko 2/1995 Foru Legea onestearekin. Lege horren 123. artikulua arautu zuen zenbatekoa zen Nafarroako Ogasun Publikoaren tributuetako partaidetza; zehazki, ezartzen zuen ezen udal agintaldi bakoitzaren lehen urteko azken hiruhilekoan Nafarroako Gobernuak Foru Parlamentuari arau-proiektu bat igorriko ziola, Toki Araubideko Foru Batzordeak txostena egin ondoren. Arauproiektu horretan zehaztuko zen, hurrengo lau aurrekontu-ekitaldietarako, toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko funtsaren zenbatekoa eta, justizia eta proportzionaltasun irizpideetan oinarriturik, funts hori banatzeko formula ere bai.

Esparru horren barruan onetsi ziren hurrengo legeak, toki ogasunek transferentzia arruntetarako funtsaren zenbatekoa eta banatzeko formula. Zehazki, 2009-2018 aldirian funtsaren kudeaketari aplikatzekoa zaion araudia da txosten honen I. Eranskinean agertzen dena.

Arau horien artean nabarmentzekoa da Nafarroako Toki Administrazioaren Erreformatarako otsailaren 4ko 4/2019 Foru Legea, zeinak aldatzen baitu funtsaren zenbatekoa kalkulatzeko irizpidea; izan ere, berriro hartuko da kontuan Nafarroako likidaturiko zergen aitorturiko eskubide garbien ehuneko bat, modu honetan:

“...Nafarroako udalerriek, kontzejuek eta eskualdeek Nafarroako Ogasun Publikoaren tributuetatik diru-sarreretan parte hartuko dute, sarrera guztien ehuneko finko bat hartuz urtero, zehaztutako hauekin bat:

a) *Portzentaje hori Nafarroako Toki Ogasunak arautzen dituen foru legerian ezarriko da, eta, behin Nafarroako Foru Komunitateak Estatuari egin beharreko ekarpen ekonomikoa kenduta, kalkulatu da Nafarroako toki entitateen eta Foru Komunitateko Administrazioaren artean unean-unean indarrean dagoen eskumen-banaketaaren arabera, Nafarroako Toki Administrazioaren Erreformatarako Foru Legearen zortzigarren xedapen iragankorrean ezarritakoarekin bat.*

b) *Nafarroako toki entitateen artean banatu beharreko oinarria kalkulatzeko erreferentziatzat hartuko dira kasuan kasuko aurrekontua onetsi aurretik Ogasun Publikoak itxiztako azken kontabilitate ekitaldian izandako tributuetatik diru-sarrerak”.*

Transferentzia arruntetarako funtsaren banaketa

2017ra arte, toki ogasunek hiru hilabetez behin jaso zituzten formula birbanatzaile baten bidez lortutako kopuruak, transferentzia arruntetarako funtsa gisa. 2018tik aurrera, berriz, sei hilabetez behin jaso zituzten.

Hauek izan ziren transferentzia arruntetarako funtsa toki ogasunen artean banatzeko aintzat harturiko aldagaiak eta haien haztapenak banaketa ezarri zenetik 2000. urtera arte:

Urtea	Biztanleak	Etxebizitza kopurua	Hezkuntza-gastuak	Montepioa	Presio fiskala	Ahalegin fiskala	Gastua azaltzeko aldagaia	Herrilurren katas-troko balioa	Guztizkoa
1984	% 75	% 25	-	-	-	-	-	-	% 100
1985	% 65	% 10	% 7	% 18	-	-	-	-	% 100
1986	% 65		% 7	% 18	% 10	-	-	-	% 100
1987	% 90 1986ko banaketaren arabera			-	-	% 10	-	-	% 100
1989-95	% 63	-	% 6,5	% 16,5	% 14	-	-	-	% 100
1996-97	% 63,5	-	% 6,2	% 16,8	% 9,4	% 4,1	-	-	% 100
1998-2000	% 62					% 15	% 24	% -1	% 100

Ikusten denez, bai aldagaiak bai haien partaidetza-ehunekoak era esanguratsuan aldatzen joan ziren aldi horretan.

2000ko urrian, lankidetzaren hitzarmen bat sinatu ondoren, Nafarroako Unibertsitate Publikoak txosten bat prestatu zuen Toki Administrazioiko Departamentuarentzat, eta bertan proposatzen zuen transferentzia arruntetarako funtsaren banaketan ekitate horizontalaren printzipioa aplikatzen zuen formula bat, zeinaren bidez funts hori banatuko zen toki entitate bakoitzaren gastu beharren arabera eta ahalmen fiskalaren alderantzizko proportzioan; horrela bermatzen zen gehiago jasoko zuela gastu behar handiagoa eta/edo baliabide berekiak eskuratzeko ahalmen txikiagoa zuenak.

Departamentuak formula hori hartu zuen, eta hori da 2004tik gaur egunera arte erabili dena.

Geroago, bai 2004an bai 2008an, azterlan horren emaitzen berrikusketak egin ziren, aldagaien baliagarritasuna berresteko eta haien haztapenen balioa eguneratzeko toki entitateen kontabilitateari buruzko informazio gaurkotuagoa erabilita, baina ez dago jasota harrezkero eguneratzerik edo berrikusketarik egin denik.

Zehazki, hau da formula aplikatzeko prozedura berrikusketa horien ondoren:

1) Sei aldagai linealki konbinatuz lortzen da gastu beharren indizea, estatistikoki frogatu baita horiek direla eraginik handiena dutenak tokiko gastu arruntean, haietako bakoitzaren gastua esplikatzeko ahalmenaren bidez ponderaturik.

Hona hemen aldagaiak eta haien haztapena:

Gastu beharren aldagaia	Haztapena
Biztanleak	0,9231
Hiri azalera garbia	0,3355
65 urtetik gorakoak	0,1278
Etorkinak	0,1341
Udalerriko kontzentrazio indizearen alderantzizkoa (dispertsioa)	0,0083
Azalera osoa	0,0074

2) Ahalmen fiskalaren indizea lortzea bost aldagaien konbinazio linealaren bidez, aldagai horietako bakoitzaren aitorturiko eskubide garbiek bosta sarrera motetako aitorturiko eskubide garbi guztiekiko duten garrantziaren arabera ponderaturik. Hona hemen aldagaiak eta haien haztapena:

Ahalmen fiskalaren aldagaia (diru-sarrerak lortzea)	Haztapena
Hiri-lurren zerga-oinarria	-0,2490
Landa-lurren zerga-oinarria	-0,0222
Zirkulazio zergaren zerga-oinarria	-0,0995
Jarduera ekonomikoen gaineko zergaren oinarri fiskala	-0,0760
Herri-lurren katastroko balioa	-0,0895

3) Udalerrri bakoitzari dagokion zenbatekoa kalkulatzeko ondoko formula lortzea, gastu beharren indizeari kenduta ahalmen fiskalaren indizea 0,3491 faktorearekin ponderatuta:

$$FTC = 0,9231 \times PPOB + 0,3355 \times PURB + 0,1278 \times PMA65 + 0,1341 \times PPINM + 0,0083 \times PINVDISP + 0,0074 \times PSUP - 0,2490 \times PCTU - 0,0222 \times PCTR - 0,0995 \times PIVTM - 0,0760 \times PIAE - 0,0895 \times PVCC.$$

Formula honen osagaien legenda txosten honekin batera doan 2. eranskinean dago jasota.

2009-2019 aldian, transferentzia arruntetarako funtsa formula honi jarraikiz banatu da, ondoko irizpideen arabera:

Aldia	Araudia	Formularen erabilera	Banaketa sistema
2009-2014	19/2008 Foru Legea 18/2011 Foru Legea 20/2012 Foru Legea 17/2014 Foru Legea 30/2014 Foru Legea	Bai	Hiru maila: 1) Iruñeko udalerriri dagokion esleipena. 2) Funtsaren gainerakoa beste udalerrien artean banatzen da, formularen arabera. 3) Kontzejuei beren udalerriri dagokion funtsaren ehuneko 30 esleitzen zaie, eta populazioaren arabera banatzen da.
2015-2017	21/2014 Foru Legea 24/2015 Foru Legea 21/2016 Foru Legea	Ez	Aurreko urtean jasotako zenbatekotik abiatuta, zenbateko hori funtsa handitu den proportzio berean handitzen da.
2018-2019	18/2017 Foru Legea	Bai	Bi maila: 1) Funtsa udalerrien artean banatzen da, Iruñea barne, formularen arabera. 3) Kontzejuei beren udalerriri dagokion funtsaren ehuneko 30 esleitzen zaie, eta populazioaren arabera banatzen da. Ponentziaren berrikuspen prozesua hasi ez duten udalerrien zenbatekoa ehuneko 10 murriztuko da.

Formula 2009-2014 eta 2018-2019 aldietan aplikatu zen, nahiz eta 2015-2017 urteetan ez zen erabili, eta udalerrri bakoitzak jaso beharreko zenbatekoa aurreko urtean jasotakoaren arabera zehazten zen.

Arestian aipaturiko 4/2019 Foru Legeak ere funtsaren banaketarako irizpidea aldatu zuen; zehazki, hauxe ezarri zuen:

“... Toki entitateek Nafarroako tributuetan duten parte-hartzearen zenbatekoa hauen bi-tartez banatuko zaie entitate horiei:

a) Transferentzia arruntak, toki entitateak ematen dituen zerbitzuak finantzatzekoak, Nafarroako Gobernuak finantzaketa moduluak ezarri dituen horietarako. Aipaturiko transferentzien zenbatekoa modulu horiek ezartzen dutenaren arabera izanen da.

b) Kapital transferentziak, Nafarroako Gobernuak onetsitako Toki Azpiegituren Plan Zuzendariei lotutako inbertsioak finantzatzekoak, plan horietan zehazten baita kasuko zerbitzuko estrategia, udalerriaz haragoko lurralde esparrurako.

c) *Libreki erabaki beharreko zenbateko bat, toki entitate bakoitzari esleituko zaiona printzipio hauekin bat: justizia, proportzionaltasuna, kohesio soziala, lurralde oreka eta finantza askitasuna. Toki entitate bakoitzak erabakiko du, bere autonomiaz baliatuz, zenbateko horren erabilera, eta aplikatzen ahalko du bai bere gastu arrunta finantzatzeko, bai azpiegiturako inbertsioak finantzatzeko. Esleipen horretarako irizpideak foru lege bidez ezarriko dira.*

d) *Finantzaketarako lerro espezifikoak; besteak beste, honakoak, gutxienez ere:*

- *Hiriburutza Agirien sistemak.*

- *Nafarroako toki entitateen ordezkartasuna duten elkarte edo federazioentzako laguntza ekonomikoak, Foru Komunitatean duten ezarpenaren proportzioan.*

- *Hautetsi-zereginetako jardunaren kontzeptuan toki entitateek ordaindutako zenbatekoen konpentsazioa.*

3. *Funtsaren zuzkidura, eguneratze-modua eta indarraldia ezartzen dituen foru legeak ezarriko du, halaber, banaketa-formula, zeinak kontuan hartu beharreko banaketa-aldagaiak zehaztuko baititu, artikulua honen bigarren paragrafoko c) apartatuan azaldutako printzipioetan oinarrituta.*

Bada aldaketa esanguratsu bat transferentzia arruntetarako funtsaren banaketari dagokionez; izan ere, c) atalaren arabera formularen bidezko banaketa egiteaz gain, arauak ezartzen du esleipena eginen dela Nafarroako Gobernuak zortzigarren xedapen iragankorren zehazturiko zerbitzuetarako (montepioak, eskola-kontzentrazioak eta hezkuntza-erabilerarako udal eraikinen funtzionamendu gastuak, musika eskolak, haur eskolak eta abar) onetsitako finantzaketa moduluaren arabera.

Xedapen horrek ezartzen du, halaber, 2019ko abenduaren 31a baino lehen Nafarroako Gobernuak finantzaketa proposamen bat igorriko duela Parlamentura, gaur egungo dirulaguntza finalisten ordezkari finantzaketa moduluak ezartzeko pixkanaka. Bestalde, hamaikagarren xedapen iragankorraz adierazten du Nafarroako toki entitateek bost urteko epean gehienez ere, ematen dituzten zerbitzuen kostuei buruzko kontabilitate-analisia egiteko sistema bat jarri beharko dute, eta horren emaitzak erreferentzia gisa erabiliko dira zerbitzu horietarako finantzaketa-modulu desberdinak ezartzeko.

Txosten hau idatzi den egunean, oro har, ez da taxutu kostuen sistema homogeenoa bat Nafarroako toki entitateetarako, ez eta araudian aurreikusitako finantzaketa-moduluak kalkulatu ere.

Halaber, esan behar dugu balio katastralak eguneratu gabe dituzten edo balio horiek berrikus-teko 18/2017 Foru Legean ezarritako Ponentziaren berrikuspen prozesua hasi ez duten udalerriei transferentzia arruntetarako jaso beharreko zenbatekoan ezarri beharreko ehuneko 10eko murrizketaz gain, lege horrek ezartzen duela katastro-balorazioko txostenak eguneratu beharko dira onetsi edo berrikusi zirenetik gehieneko epea iragan denean, eta arau horren urraketa negatiboki ponderatzen ahalko dela transferentzia arruntetarako funtsaren banaketan.

Araudian aurreikusitako berme sistema

Transferentzia arruntetarako funtsaren banaketa arautzen duen araudiak berme sistema bat ezartzen du 2002tik, aipatu formula aplikatzen hasi zenetik gaur egunera arte. Hona sistema horren ezaugarriak:

- Udalerri batek jaso beharreko zenbatekoa ez da izanen inolaz ere aurreko ekitaldiko banaketan jasotakoa baino txikiagoa; are gehiago, ekitaldiren batean zenbateko hori KPIa aintzat hartuta handitu zen.

- KPIa negatiboa izanez gero, aurreko ekitaldian jasotako zenbatekoa bermatzen da.

- Baldin eta funtseko partaidetzatik, udal bati hasieran esleitutako kopurua aurreko idatziztatietan ezarritako bermea adinakoa ez bada, behar diren kopuruak kenduko zaizkie, hasieran esleituak zituztenetatik, bermatutakotik goitiko kopuruak lortzen dituzten udalerriei, bakoitzari dagokion bermearekin alderaturik lortutako igoeraren arabera proportzioan.

III. HELBURUAK ETA NORAINOKOA

Honako hauek izan ziren lan honen helburuak:

- Arrazoizko segurtasun terminoetan legezkotasuna betetzeari buruzko auditoietza-iritzia ematea eta egiaztatzea funtsaren kudeaketa aplikagarri zaion araudiaren arabera izan den.

- Udalerrien lagin batek 2009-2017 urteetan izandako bilakaera aztertzea, ondoko datuei begira: transferentzia arruntetarako funtsaren benetako zenbatekoa eta jasoko luketena formula aplikatuta, kontuan hartu gabe berme sistema, diru-sarrerak, zerga diru-sarrerak, aurrezki gordina eta populazioa.

- Aldeztea transferentzia arruntetarako funtsaren kudeaketa Nafarroan eta EAE osatzen duten probintzietan 2009-2018 aldian.

Gure lanak 2009-2018 aldia hartzen du; hala ere, udalerrien laginaren diru-sarrerak, zerga diru-sarrerak, funtzionamendu gastuak eta aurrezki gordina 2017ra arte aztertu dira, entitate horiek oraindik onetsi gabe baitituzte 2018ko kontuak. Gainera, aurreko ekitaldiei buruzko zenbait alderdi ere hartu ditugu kontuan funtsaren zenbatekoaren bilakaera eta udalerrien artean banatzeko modua aztertzerakoan.

Gure lana egiteko, jarraian zehazten den informazioa aztertu dugu:

- Funtzari aplikatzekoa zaion araudia.
- Nafarroako Unibertsitate Publikoak eginiko azterlana, transferentzia arruntetarako funtsa Foru Komunitateko udalerrien artean banatzeko formula taxutzekoa.
- Funtzarekin zerikusia duten aurrekontu-partiden betetzea 2009-2018 aldirako, bai Nafarroan bai EAEn.
- Transferentzia arruntetarako funtsaren udalerrien arteko banaketa, formula erabilia lorturikoa, formula erabili zen aldirarako.
- 2009-2018 aldiko urteetako urtarrilaren 1eko populazioa, bai Nafarroakoa bai EAeko, Estadistikako Institutu Nazionalaren arabera.
- 25 udalerriko multzo batean diru-sarrerak, zerga diru-sarrerak, funtzionamendu gastuak eta aurrezki gordinak 2009-2017 aldian izandako bilakaera. Udalerri horien artean sartu dira 9.000 biztanletik gorakoak eta beste batzuk, aipatu populazio tartea ez beste batzuetakoak, biztanle kopuruaren aldaketa positiboak edo negatiboak zituztenak.

Datu horiek eskuratu dira Toki Administrazioako Departamentuak tokiko sektore publikoari buruz egiten dituen txostenetatik eta IDECAL datu plataformatik, zeinaren bidez Nafarroako toki entitateek beren kontuak igortzen dizkiote Landa Garapeneko, Ingurumeneko eta Toki Administrazioako Departamentuari.

IV. KONKLUSIOAK ETA GOMENDIOAK

IV.1. IRITZIA

Nafarroako Gobernuaren erantzukizuna

Landa Garapeneko, Ingurumeneko eta Toki Administrazioiko Departamentuak bermatu behar du funtsaren kudeaketa aplikatzekoak zaizkion arauen arabera dela. Halaber, aztertutako kudeaketa horretan iruzurraren edo okerren ondorioz legezko ez-betetzirik eta huts materialik ez egoteko beharrezkotzat jotzen den barne kontrolaren erantzulea da.

Nafarroako Kontuen Ganberaren erantzukizuna

Gure ardura da iritzi bat ematea Landa Garapeneko, Ingurumeneko eta Toki Administrazioiko Departamentuak 2009-2018 aldian eginiko funtsaren kudeaketaren legezkontasunari buruz, gure auditoretzan oinarrituta.

Erantzukizun hori bete dugu kanpo kontroleko erakunde publikoen fiskalizatorako oinarritzko printzipioen arabera, "Legea betetzeari buruzko fiskalizazioaren oinarritzko printzipioak" izeneko ISSAI-ES 400 araua, hain zuzen. Araudi horrek exijitzen du etikaren arloko eskakizunak bete ditzagula, bai eta auditoretzaren plangintza eta betearaztea egin ditzagula ere, arrazoizko segurtasun bat lortze aldera, funtsaren kudeaketa, alderdi adierazgarri guztietan, arau indardunen arabera izatearen gainekoa.

Fiskalizazio batek eskatzen du prozedura batzuk aplikatu ditzagula auditoretza-ebidentzia bat lortzeko eragiketen legezkontasunari buruz. Hautatutako prozedurak auditorearen irizpidearen arabera dira, horren barne dela arriskuen balorazioa, legezkontasunaren ez-betetze aipagarrien ondoriozkoa denean. Arriskuari buruzko balorazio horiek egiterakoan, auditoreak aipatu betetzea bermatzeko beharrezkoa den barne kontrola hartzen du kontuan inguruabarren arabera auditoretza prozedura egokiak diseinatze aldera, eta ez entitatearen barne kontrolaren eraginkortasunari buruzko iritzia emateko xedez.

Gure ustez, lortu dugun auditoretza-ebidentziak oinarri nahikoa eta egokia eskaintzen du betetzeari buruzko gure auditoretza-iritzia emateko.

Legeriaren betetzeari buruzko iritzia

Gure iritzian, 2009-2018 aldiari dagokion funtsaren kudeaketa arau indardunen arabera da alderdi adierazgarri guztietan.

IV.2. TRANSFERENTZIA ARRUNTETARAKO FUNTSAREN ETA ZENBAIT ADIERAZLEEN BILAKAERAREN AZTERKETA UDALERRIEN LAGIN BATERAKO (2009-2017)

2018ko urtarrilaren 1ean, Nafarroako Foru Komunitateak 647.554 biztanle zituen, 272 udalerrian eta 346 kontzejutan bizi zirenak.

Udaleri eta kontzejuetako populazioan badira alde nabarmenak; horregatik, transferentzia arruntetarako funtsaren bilakaera biztanleko aztertu dugu 2009-2018 aldian biztanleria-tarte baikoitzerako, eta Iruña eta Tuterak bakarka hartu ditugu, populazio handia baitute gainerako udalerrien aldean. Gure azterketan ondoko udalergi konposatuak sartu ditugu: Eguesibar, Berriobeiti, Noain (Elortzibar), Aranguren eta Zangoza; gainerako 55 udalergi konposatuak ez dira aintzat hartu, horiek sartzeak lortutako emaitzak nabarmen distorsionatzea baitzekarren. Hona hemen emaitzak:

Biztanleria-tartea (biztanleak)	Udalerrri kopurua	Transferentzia arruntetarako funtsa biztanleko										Aldaketa, ehunekotan 2018/2009
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Iruña (199.066)*	1	373	378	380	383	392	402	402	410	412	417	12
Tutera (35.393)*	1	267	263	259	259	259	263	260	267	269	276	3
18.000 eta 23.000 bitarte	2	257	261	260	261	229	237	235	238	239	245	-5
13.000 eta 17.999 bitarte	2	253	209	207	204	247	250	248	252	254	263	4
8.500 eta 12.999 bitarte	5	224	242	240	238	234	241	240	242	244	250	12
7.000 eta 8.499 bitarte	5	251	241	241	240	256	264	265	271	273	257	2
5.800 eta 6.999 bitarte	4	213	220	218	195	203	212	213	215	216	268	26
4.700 eta 5.799 bitarte	2	263	217	213	264	272	276	278	284	288	313	19
4.000 eta 4.699 bitarte	3	199	199	239	242	242	243	246	250	251	267	34
3.500 eta 3.999 bitarte	8	258	246	244	244	249	255	255	259	261	267	3
3.000 eta 3.499 bitarte	4	202	234	239	235	243	253	257	263	263	277	37
2.500 eta 2.999 bitarte	10	251	248	248	251	257	264	266	269	273	275	10
2.000 eta 2.499 bitarte	8	266	267	272	272	279	283	286	288	297	304	14
1.500 eta 1.999 bitarte	5	240	239	236	245	253	262	265	287	287	315	31
1.000 eta 1.499 bitarte	15	280	280	278	282	289	298	302	311	311	318	14
500 eta 999 bitarte	24	258	257	257	259	265	272	274	277	285	292	13
400 eta 499 bitarte	9	238	237	251	250	246	253	252	286	294	298	25
300 eta 399 bitarte	16	259	258	260	266	266	271	277	278	285	291	12
200 eta 299 bitarte	15	297	297	294	296	315	325	321	335	339	359	21
100 eta 199 bitarte	47	291	297	297	298	299	309	315	326	329	343	18
50 eta 99 bitarte	21	346	347	351	354	364	373	373	384	408	418	21
49 arte	10	369	379	378	395	411	406	422	437	453	497	35

* Populazioa 2018ko urtarrilaren 1ean.

Aztertutako aldiko urte guztietan alde nabarmenak ikus daitezke populazio-tarteen artean begiraten badugu zein den funtsaren zenbatekoa biztanleko; zehazki, 2018an, zenbateko handienak, 400 euro ingurukoak, Iruñean eta populazio-tarte baxuenetan agertzen dira, eta, aldiz, zenbateko txikienak, 250 euro ingurukoak, 18.000-23.000 biztanleko eta 8.500-12.999 biztanleko tarteetako udalerriei dagozkienak dira.

Biztanle-tarteen artean dauden aldeak ikusita, funtsaren zenbatekoaren bilakaera aztertu dugu, bai eta diru-sarrera arruntenak (funtsa aintzat hartu gabe), zerga bidezko diru-sarrerena, aurrezki gordinarena eta populazioarena ere, 25 udalerriko lagin batean. Udalerrri horien biztanleria Nafarroako biztanleria osoaren ehuneko 64 zen 2018ko urtarrilaren 1ean.

Zehazki, hauek dira gure azterketan kontuan hartutako udalerrriak: Iruña, Tutera, Barañain, Burlata, Eguesibar, Zizur Nagusia, Lizarra, Tafalla, Antsoain, Aranguren, Atarrabia, Berriozar, Noain (Elortzibar), Uharte, Berriobeiti, Andosilla, Esteribar, Aiegi, Faltzes, Olazti, Lekunberri, Iza, Villatuerta, Mañeru eta Ollaran.

Txosten honekin batera doan 3. eranskinean azaltzen dira aztertutako udalerrri bakoitzerako lortutako datuak. Hurrengo orrialdean udalerrri bakoitzari buruzko informazioaren laburpen bat agertzen da ondoko adierazleen bidez:

- Biztanleria 2018ko urtarrilaren 1ean eta 2009ko biztanleriarekiko aldea.
- Transferentzia arruntetarako funtsa biztanleko udalerrri bakoitzean, 2009an eta 2018an, eta bi urte horien arteko aldea.
- Formula aplikatuz gero udalerrri bakoitzak jasoko lukeen transferentzia arruntetarako funtsa biztanleko, araudian ezarritako berme-sistema aintzat hartu gabe, 2009an eta 2018an, eta bi urte horien arteko aldea.
- Udalerrri bakoitzean 2018an jasotako transferentzia arruntetarako funtsaren eta berme-sistema aplikatu gabe jasoko lukeenaren arteko aldearen ehunekoa.
- Diru-sarrera arrunten aldearen ehunekoa 2009-2018 aldian.

Udalerria	Biztanlea 2018/01/01	Aldea (%) BIZTANLEAK 2018-2009	Transferentzia arruntetarako funtsa biztanleko				% (a)/(b)	Diru-sarrera arruntten aldea, ehunekotan (transferentzia arruntetarako funtsa gabe) 2017/2009			
			Egiazki jasotako transferentzia arruntetarako funtsa		Transferentzia arruntetarako funtsa, formula berme-sistemarik gabe						
			2009	2018 (a)	Aldaketa, ehunekotan 2018/2009	2009			2018 (b)	Aldaketa, ehu- nekotan 2018/2009	
Iruña	199.066	0,3	373	417	12	Ez da aplika- tzekoa	377	377	-	12	-5
Tutera	35.593	3	267	276	3		223	299	34	-8	-3
Eguesibar	20.417	93	155	180	16		213	240	13	-25	58
Barañain	20.039	-9	253	290	15		224	280	25	4	4
Burlata	18.934	2	262	268	2		216	270	25	-1	-4
Zizur Nagusia	14.891	12	248	242	-2		248	285	15	-15	2
Lizarra	13.673	-4	259	285	10		226	321	42	-11	-14
Antsoain	10.739	2	220	249	13		243	270	11	-8	13
Tafalla	10.605	-7	265	297	12		226	260	15	14	-16
Aranguren	10.512	47	211	186	-12		233	253	9	-26	-1
Berriozar	10.167	13	225	243	8		258	282	9	-14	-34
Atarrabia	10.150	-5	252	274	9		214	272	27	1	19
Noain (Elortzibar)	8.224	21	191	207	8		217	246	14	-16	-1
Uharte	7.014	20	177	206	16		219	248	13	-17	45
Berribeiti	7.011	61	128	170	32		157	251	60	-32	32
Andosilla	2.715	-9	263	333	5		323	350	3	-5	2
Esteribar	2.600	24	281	286	27		309	359	14	-20	8
Alegi	2.331	40	245	244	2		330	344	14	-29	37
Faltzes	2.306	-13	241	290	-0,3		301	212	20	37	6
Lekunberri	1.535	11	310	370	20		261	508	-7	-27	10
Olazti	1.497	-14	240	290	19		380	272	83	7	-17
Itza	1.199	22	312	354	21		222	339	68	4	-3
Villatuerta	1.186	11	304	303	14		385	371	8	-18	-9
Mañeru	437	12	260	268	-0,1		310	248	45	8	38
Ollaran	415	51	448	393	3		280	499	48	-21	50

Datu horiek aztertuta, honako ondorio hauek atera ditugu:

- Alde nabarmenak daude, positiboak zein negatiboak, toki entitate bakoitzak jasotako transferentzia arruntetarako funtsaren eta arauak berme-sistematik ez balu egokituko litzaiokeenaren artean.

- Transferentzia arruntetarako funtsaren eta formularen arabera jasoko litzatekeenaren alde negatibo esanguratsuenak gertatzen dira populazio igoera nabarmenenak izan dituzten udalerrietan, hala nola Eguesibarren, Arangurenen, Berriobeitin edo Ollaranen.

Ekarpena egiteko betebeharrak, bermatutako zenbatekoak entitate guztietan bete daitezzen, eragin nabarmena du biztanleriaren hazkunde tasa handiena duten udalerrri hauetan, ez baitaie aplikatzen transferentzia arruntetarako funtsean duten partaidetza-indizea eta berme-sistema hori izan ezean jasoko luketena baino zenbateko txikiagoa jasotzen baitute. Horrekin lotuta, kontuan hartu behar da, oro har, entitate horien diru-sarrerara arruntak, transferentzia arruntetarako funtsa aintzat hartu gabe, nabarmen hazi direla, baina diru-sarrera horiek osatzen dituzten kontzeptu guztiak ez daude banaketa-formulan sartuta.

- Horretaz gain, esan behar dugu Iruñeak zuela lagundu araudian aurreikusitako berme-sistema bete zedin, 2018ra arte ez baitzen sartu formularen banaketan, baina urte horretatik aurrera laguntzen ari da.

- Banaketa formulan sartuta ez dauden diru-sarrera arrunten adibide bat dira eraikuntza, instalazio eta obren gaineko zergatik eta hiri-lurren balio-gehikuntzaren gaineko zergatik eratorriak. Hona hemen 2009-2017 aldian toki entitateek zerga horiengatik izandako aitorturiko eskubide garbiak:

Urtea	EIOZa	Gainbalioa
2009	13.127.756	32.479.075
2010	15.877.792	28.564.445
2011	10.627.117	33.546.054
2012	10.607.410	22.726.211
2013	15.744.124	15.326.180
2014	16.261.844	14.215.223
2015	17.692.129	16.081.129
2016	20.833.355	18.577.416
2017	10.342.608	19.923.953

Zenbateko hauek batez beste toki entitateen zerga bidezko diru-sarreraren ehuneko 11 egiten badute ere aztertutako aldian, ez dira aldagaitzat hartzen transferentzia arruntetarako funtsa banatzeko formulan. Ezinezkoa da kalkulatzea zer eragin izanen lukeen horiek formulan sartzeak, ez baitakigu zein den aintzat hartuz gero erabili beharrezko haztapen-zenbatekoa.

- Jasotako transferentzia arruntetarako funtsaren eta berme-sistema aplikatu ezean udalerriri egokituko litzaiekeenaren arteko alde positiboak aztertutako aldian biztanleriaren beherakada izan duten udalerriei dagozkie; udalerrri horietan, batzuetan diru-sarrerara arruntek bilakaera positiboa izan dute aztertutako aldian –Barañainen, Atarrabian edo Faltzesen esaterako–, eta beste batzuetan negatiboa, adibidez, Tafallan edo Olaztin.

- Aurreikusitako berme-sistema eta transferentzia arruntetarako funtsaren zuzkidura direla eta –ez du igoera esanguratsurik izan aurrekontuan dagoen dirua dela eta–, egiazki formularen arabera banatzen den transferentzia arruntetarako funtsaren zenbatekoa hondarrekkoa da; hain zuzen, ehuneko 1ekoa da batez beste aztertutako aldian, koadro honetan ikus daitekeen moduan:

Ekitaldia	Transferentzia arruntetarako funtsa	Berme-sistema aplikatuta banatutako transferentzia arruntetarako funtsa	Formularen arabera banatutako transferentzia arruntetarako funtsa	Formularen arabera banatutako transferentzia arruntetarako funtsaren ehuneko
2009	161.251.719	158.029.081	3.222.637	2
2010	162.269.106	161.251.719	1.017.388	1
2011	163.452.012	160.231.264	3.220.748	2
2012	164.480.533	163.452.012	1.028.521	1
2013	168.058.331	164.480.533	3.577.798	2
2014	171.474.537	168.058.331	3.416.206	2
2015	171.474.537			
2016	174.732.553	Formula ez zen aplikatu	Formula ez zen aplikatu	-
2017	177.004.077			
2018	182.792.759	180.721.163	2.071.596	1

Araudian ezarritako berme-sistema horrek aurreko orrialdeko koadroan agertzen direnak bezalako inkoherentziak sortzen ditu; izan ere, antzeko biztanleria duten udalerriek transferentzia arruntetarako funtsetik jasotzen dituzten zenbatekoak desberdinak dira eta ez dago korrelaziorik biztanleriaren aldakuntzaren eta transferentzia arruntetarako funtsaren aldakuntzaren artean.

IV.3. FUNTSAREN KUDEAKETAREN KONPARAZIOZKO AZTERKETA, NAFARROAREN ETA EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAREN ARTEKOA

Funtsa biztanleko

Nafarroako biztanleko funtsaren zenbatekoa alderatu dugu (bai transferentzia arruntetarako funtsarena bai kapitaleko transferentzietarakoarena) EAEko hiru probintzietakoarekin eta erkidego osokoarekin, bi erkidegoen finantzaketa eredu antzekoa baitute, batak Hitzarmenaren bidez eta besteak Itun Ekonomikoaren bidez.

Nafarroaren kasuan, transferentzia arruntetarako funtsarekin eta kapital transferentzienarekin zerikusia duten aurrekontu-partiden zenbatekoak aztertu ditugu, eta horiei gehitu dizkiegu toki ogasunek eskola-kontzentrazioengatik jasotzen dituzten dirulaguntzetatik datozenak eta hautesien ordainsariei buruzkoak, EAErekiko alderaketa homoginoa izan zedin.

EAEEn, funtsaren zenbatekoa prozedura honen bidez zehazten da: itundutako zergen aitortutako eskubide garbiei kentzen zaio Estatuari Itun Ekonomikoaren bidez egiten zaion ekarpena; ehuneko 70 gutxi gorabehera Eusko Jaurlaritzaren finantzaketara bideratzen da, eta gainerako ehuneko 30a Foru Aldundietara. Azken zenbateko hori probintzien artean banatzen da urtero ezarritako ehuneko batzuen arabera. Ondoren, diputazio bakoitzak jaso duen zenbatekoaren ehuneko bat bideratzen du toki ogasunen finantzaketara: zehazki, Arabak ehuneko 57, Bizkaia ehuneko 56 eta Gipuzkoak ehuneko 58.

Gogoeta horiek guztiak kontuan hartuta, Nafarroako eta EAEko biztanleko funtsa kalkulatu dugu 2009-2018 aldirako. Hona hemen emaitzak:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nafarroa	377	370	320	351	335	336	335	332	347	378
Araba	540	650	562	588	527	604	640	618	708	724
Bizkaia	582	650	633	655	633	652	640	663	702	755
Gipuzkoa	489	554	501	535	538	585	609	625	650	713
EAE (osoa)	546	619	580	606	587	623	630	644	686	737

Datu horiek aztertuta, honako ondorio hauek atera ditugu:

- Aztertutako urte guztietan Nafarroako biztanleko funtsa nabarmen txikiagoa da EAEko hiru probintzietako edozeinekin edo EAE osokoarekin alderatuta.
- 2018an, Nafarroako biztanleko funtsa 378 eurokoa da; hots, EAEko hiru probintzietako edozeini dagokionaren erdia. Alde horiek berdintsu mantentzen dira aztertutako gainerako urteetan.

- Nafarroako biztanleko funtsak ez du aldaketa esanguratsurik aztertutako aldiari; izan ere, 2018koa 2009koaren oso antzekoa da (377 euro). EAEn, berriz, 2018an 737koa da batez beste, 2009ko zenbateko baino ehuneko 37 handiagoa.

Biztanleko funtsa probintzia-hiriburu eta biztanleria-tarte bakoitzean.

Bi erkidegoen artean hain alde nabarmenak daudenez biztanleko funtsari dagokionez, probintzia-hiriburuetakoko biztanleko funtsa alderatu dugu –erkidegoko hiriburukoa, Nafarroaren kasuan– biztanleria-tarte bakoitzean, jakiteko desberdintasunak biztanleria-tarte jakin batean kontzentratzen ote ziren.

Emitza hauek lortu ditugu:

- Ondoren agertzen den koadroan adierazten dira hiriburuetakoko biztanleriaren, funtsaren eta biztanleko funtsaren arteko desberdintasunak:

Udalerria	Biztanleak			Funtsa			Funtsa biztanleko		
	2009	2018	2018/2009 aldea (%)	2009	2018	2018/2009 aldea (%)	2009	2018	2018/2009 aldea (%)
Iruña	198.491	199.066	0,3	83.432.516	83.215.611	-0,3	420	418	-0,5
Gasteiz	235.661	249.176	6	123.677.473	165.360.008	34	525	664	26
Bilbo	354.860	345.821	-3	254.560.622	329.185.720	29	717	952	33
Donostia	185.357	186.665	0,7	95.101.876	140.017.197	47	513	750	46

Ikusten denez, Iruña da biztanleko zenbateko txikiena duen hiriburua; hain zuzen, 418 euro per capita. Gainera, aintzat hartutako denbora-tartean funtsa murrizten den hiriburu bakarra da, nahiz eta kontuan hartu behar den 2009an Iruñeko funtsak Toki Inbertsioen Planari zegozkion 9 milioi euro zituela, eta 2018an ez zela izan kontzeptu horrengatik inongo diru-sarrerarik. Eragin hori kontuan hartu ezean, ehuneko 12ko alde positiboa izanen zen, baina, hala ere, zenbateko hori gainerako hiriburuetakoa baino nabarmen txikiagoa da.

- 2018ko biztanleria-tarteen arabera funtsari dagokionez, probintzia-hiriburuari buruzko datuak kontuan hartu gabe, hauek dira emaitzak:

Biztanleria-tartea	Nafarroa		Araba		Bizkaia		Gipuzkoa	
	Batez beste funtsa	Udalerririkopurua	Batez beste funtsa	Udalerririkopurua	Batez beste funtsa	Udalerririkopurua	Batez beste funtsa	Udalerririkopurua
30.001 eta 40.000 bitarte	10.776.408	1	-	0	19.853.164	1	27.583.605	1
18.000 eta 23.000 bitarte	4.908.430	3	12.507.936	1	12.085.353	1	13.773.528	4
13.000 eta 17.999 bitarte	3.851.922	2	-	0	10.600.237	5	10.597.656	6
8.500 eta 12.999 bitarte	2.747.317	5	8.627.887	1	7.345.716	4	7.407.781	7
7.000 eta 8.499 bitarte	2.130.129	7	-	0	5.179.944	9	5.923.347	1
5.800 eta 6.999 bitarte	1.979.798	2	-	0	4.304.768	2	4.346.273	8
4.700 eta 5.799 bitarte	1.853.775	2	3.688.071	1	3.679.804	2	3.816.445	3
4.000 eta 4.699 bitarte	1.232.128	3	-	0	2.952.723	7	2.908.796	2
3.500 eta 3.999 bitarte	1.092.587	9	-	0	2.521.923	2	2.686.025	2
3.000 eta 3.499 bitarte	1.097.974	2	2.630.471	2	2.218.031	2	-	0
2.500 eta 2.999 bitarte	879.437	10	4.119.877	2	1.967.446	5	2.032.062	2
2.000 eta 2.499 bitarte	804.398	13	2.339.826	1	1.583.964	3	1.469.377	5
1.500 eta 1.999 bitarte	587.188	9	1.569.359	5	1.213.294	6	1.137.663	6
1.000 eta 1.499 bitarte	500.079	14	1.218.617	7	1.016.475	14	895.304	5
500 eta 999 bitarte	297.554	36	1.143.425	12	674.828	17	540.308	9
400 eta 499 bitarte	191.564	11	433.439	2	487.486	9	386.033	4
300 eta 399 bitarte	188.037	19	876.300	3	379.550	6	310.391	5
200 eta 299 bitarte	139.737	28	245.988	8	339.973	5	241.665	8
100 eta 199 bitarte	69.607	53	151.552	5	244.723	2	191.282	6
50 eta 99 bitarte	45.198	27	-	0	-	0	-	0
49 arte	26.419	15	-	0	-	0	-	0

Ikus daitekeenez, biztanleria-tarte guztiek jasotako funtsean ere oso alde nabarmenak daude Nafarroaren eta EAeko probintzietako edozeinen artean, eta Foru Komunitatearen kasuan jasozten diren zenbatekoak nabarmen txikiagoak dira.

Funtsak egiten duen ehunekoa erkidegoko Administrazioaren diru-sarrerren 1. eta 2. kapituluaren aitorturiko eskubide garbietan.

Aztertu dugu funtsak zer ehuneko egiten duen bai Nafarroako bai EAeko diru-sarrerren 1. eta 2. kapituluaren aitorturiko eskubide garbietan, eta hona emaitza:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Nafarroa	7,77	7,95	6,87	7,63	7,25	7,06	6,82	6,58	6,06	6,72
Araba	10,47	11,96	10,73	11,64	10,41	11,26	11,50	10,80	11,12	10,65
Bizkaia	12,91	13,61	13,21	13,75	12,92	12,73	12,43	12,45	11,90	12,07
Gipuzkoa	10,94	11,87	10,86	11,54	11,38	11,72	11,75	11,75	11,10	11,47
EAE (osoa)	11,44	12,48	11,60	12,31	11,57	11,91	11,90	11,67	11,37	11,40

* Aipaturiko kopuruak lortu dira behin-behineko aitorturiko eskubide garbietatik eta Estatuari eginiko ekarpenetatik, ekitaldi horretako kontuak behin betikoz onetsi arte.

2018an, Nafarroan, funtsa da Foru Administrazioaren diru-sarrerren 1. eta 2. kapituluaren aitorturiko eskubide garbien ehuneko 6,72, eta zenbateko hori nabarmen txikiagoa da EAeko probintzietatik edozeinetakoaren aldean, horietan ehuneko 11,40 egiten baitu batez beste urte horretan. Balioen alde hori aztertutako aldiko urte guztietan mantentzen da.

Toki ogasunei funtsa banatzeko formula

Txosten honen II. atalean jada azaldu dugu transferentzia arruntetarako funtsa Nafarroako toki ogasunei banatzeko formula.

EAEn, funtsa banatzeko erabilitako irizpide eta aldagaiak desberdinak dira aztertzen ari garen probintziaren arabera. Arabaren kasuan, bada transferentzia arruntetarako funts bat eta, bestalde, kapital-transferentzien funts bat; aldiz, Bizkaian eta Gipuzkoan funts bakarra dago. Edonola ere, behin zehaztuta aldundi bakoitzerako funtsaren zenbatekoa, hura banatzen da hurrengo orrialdeko koadroan azaltzen den moduan:

Araba	
Zuzkidura	Banaketaren irizpide eta aldagaiak
Transferentzia arruntetarako funtsa: Lurraldearen baliabideen % 52,8*	<p>1) Urtero zehazten da aldunditik toki entitateetara eskualdaturiko zerbitzuengatikoko parte-hartzea (a)</p> <p>2) 67.614 euroko parte-hartze finkoa kuadrilla bakoitzerako (hainbat udalerrik osatutako toki-erakundea) (b).</p> <p>3) Kenketa honen emaitza: Baliabideen % 52,8 - (a) - (b), honela bideratzen da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • % 27 udalerrri, kontzeju eta kuadrillentzako oinarritzko partaidetza gisa, zerbitzu jakin batzuk finantzatzeko, gehienbat biztanleriaren arabera (% 70eko haztapena) eta biztanleriaren dispersio indizearen arabera (% 30eko haztapena) banatzen direnak. • % 73 udalerrientzako partaidetza osagarri gisa. Parametro hauen arabera banatzen dira: <ul style="list-style-type: none"> a) Zenbateko finko bat: 21.035 udal bakoitzeko. b) Banatzeko % 73tik kentzen da aurreko puntuaren arabera esleitutako kopurua, eta emaitza banatzen da irizpide hauen arabera: <ul style="list-style-type: none"> • % 59, biztanleriaren arabera. • % 12,25, biztanleriaren arabera, soilik 1.000 biztanletik gorako udalerrientzat. • % 9,5, biztanleriaren arabera, soilik 5.000 biztanletik gorako udalerrientzat. • % 9,25, biztanleriaren arabera, soilik 15.000 biztanletik gorako udalerrientzat. • % 5, biztanleriaren arabera, soilik 50.000 biztanletik gorako udalerrientzat. • % 3 Gasteizentzat. • % 2 Egonkortasun Funtserako.

Gipuzkoa	
Zuzkidura	Banaketaren irizpide eta aldagaiak
Lurraldearen baliabideen % 52,8	<p>Funtsaren zenbatekoa parametro hauen arabera banatzen da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • % 90, biztanleriaren arabera. • % 3,5, biztanleriaren arabera, ahalmen fiskalaren arabera ponderatuta. • % 3, biztanleriaren arabera, udal errentaren alderantzizkoaren arabera ponderatuta. • % 2,15 Donostiarentzat. • % 1,2 1.100 biztanle baino gutxiagoko udalerrientzat, zeina banatzen baita biztanleria-tarte bakoitzeko zenbateko finko hauen arabera: <ul style="list-style-type: none"> 84.142 euro, 200 biztanle arteko udalerrriak. 72.122 euro, 201etik 400 biztanle arteko udalerrriak. 60.101 euro, 401etik 600 biztanle arteko udalerrriak. 36.061 euro, 601etik 1.000 biztanle arteko udalerrriak. 24.041 euro, 1.001etik 1.100 biztanle arteko udalerrriak. • % 0,15, EUDEL-en finantzaketarako.

Bizkaia	
Zuzkidura	Banaketaren irizpide eta aldagaiak
Lurraldearen baliabideen % 56	<p>1) % 38 inguru Bilborentzat.</p> <p>2) % 0,15, EUDEL-en finantzaketarako.</p> <p>3) % 0,75 ustekabeetarako.</p> <p>4) Gainerako parametro hauen arabera banatzen da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zenbateko finko bat, 81.137 eurokoa, udal bakoitzerako. • Gainerakoa jarraibide hauen arabera banatzen da: <ul style="list-style-type: none"> a) % 80, biztanleriaren arabera. b) % 13, biztanleriaren arabera, ahalmen fiskalaren arabera ponderatuta. c) % 7, gastu adierazle batzuen arabera, ondokoak kontuan hartuta: <ul style="list-style-type: none"> o % 60, eskola-unitateak. o % 18, langabezia tasa. o % 18, udal dispersioa. o % 4, hondartza izatea.

* Gainera, Arabak lurraldeko baliabideen ehuneko 4,2 bideratzen du kapital transferentzia finalistetarako.

Ikusten denez, alde nabarmenak daude EAEko probintzien artean ere, bai eta horien eta Nafarroaren artean ere. Hala ere, badira bat datozen puntu batzuk, eta horien artean nabarmendu nahi ditugu probintzia-hiriburuei zenbateko finko bat esleitzea eta biztanleria aintzat hartzea funtsa banatzeko aldagai funtsezko gisa.

Horrekin lotuta, esan behar dugu Gipuzkoako araudiak ezartzen duela funtsaren ehuneko 90 banatuko dela biztanleriaren zuzeneko proportzioan, halako moduz non udalerriek ezin izanen duten jaso kontzeptu berdinegatik biztanleria kopuruaren arabera hurrengo udalerriak baino zenbateko txikiagoa. Gure ustez, irizpide hori arrazoizkoa da, Nafarroan ordea ez da aplikatzen araudian ezarritako berme-sistema dela-eta, eta horrek zenbait inkoherezia sortzen ditu. Hona hemen adibide batzuk:

Udalerria	Biztanleak 01-01-2017	2017ko funtsa	2017ko diru-sarrera arruntak transferentzia arruntetarako funtsik gabe	2017ko EIOZa eta gainbalioak
Eguesibar	20.417	3.485.677	9.307.346	1.395.371
Barañain	20.124	5.692.907	9.867.256	470.539
Zizur Nagusia	14.686	3.453.185	8.214.271	843.476
Lizarra	13.707	3.757.294	7.845.741	848.886
Antsoain	10.752	2.595.819	5.738.941	562.208
Tafalla	10.638	3.081.344	6.623.004	325.601
Aranguren	10.239	1.817.953	7.996.172	1.990.427
Berriozar	9.874	2.370.405	3.771.328	262.488
Atarrabia	10.217	2.728.711	6.052.304	760.217

Alde nabarmenak daude antzeko biztanleria duten udalerriek jasotako funtsean, nahiz eta, kasu batzuetan, diru-sarrera arruntan eta EIOZaren eta gainbalioen arteko aldea ere esanguratsua den. Hala, esaterako, Atarrabiak edo Berriozarrek jasotzen duten funtsaren zenbatekoa Arangurenak jasotakoa baino handiagoa da, baina haien diru-sarrera arruntak (transferentzia arruntetarako funtsa kontuan hartu gabe) eta EIOZetik eta gainbalioetatik eratorriak ere Arangurenak baino txikiagoak dira.

Halaber, egiaztatu dugu Gipuzkoan eta Bizkaian biztanleriaren eta funtsaren zenbatekoaren bilakaera bide beretik doazela, eta horrek logikoa eta egokia dirudi, nahiz eta Nafarroan, esan dugun bezala, hori ez den gertatzen araudian aurreikusitako berme-sistema dela-eta.

IV.4. AMAIERAKO KONKLUSIOA ETA GOMENDIOAK

Azken batean, Nafarroan, 2009-2018 aldian, funtsa araudian ezarritako irizpideen arabera zehaztu eta banatu da.

Transferentzia arruntetarako funtsa kudeatzeko araudian aurreikusita berme-sistemaren eraginez, funtsa ehuneko bat inguru bakarrik banatzen da formularen arabera, eta horrek erabilgarritasuna kentzen dio; sistema horren aplikazioak kaltetu ditu, oro har, biztanleriaren hazkunde nabarmen izan duten entitateak, horien diru-sarrera arruntak ere nabarmen hazi badira ere.

Duela gutxi onetsitako toki administrazioaren erreformari buruzko foru legeak aldaketak proposatzen ditu funtsa zehazteko eta banatzeko moduan, eta banaketarako baldintza izanen da, hein batean, Otik 3 urtera bitarteko hezkuntza bezalako zerbitzu jakin batzuen eskumen-esleipena, bai eta zerbitzuak finantzatzeko modulu batzuen ezarpena ere, txosten hau idazteko garaian ez badira kalkulatu ere. Ganberak uste du aldaketa horiek arrazoizkoak eta egokiak direla, transferentzia arruntetarako funtsa ekitate, justizia eta proportzionaltasun irizpideen arabera banatzeko.

Nafarroan, funtsaren zuzkidura EAEn baino nabarmen txikiagoa da, eta banaketarako irizpi-deak desberdinak dira bi erkidegoetan, bai eta EAeko hiru probintzien artean ere.

Egindako lanaren ondorioak ikusirik, hauexek dira gure aholkuak:

- *Berriki onetsitako araudian proposaturiko aldaketak ezartzea toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsa kudeatzeko, toki entitateen lankidetzarekin.*
- *Zerbitzuen eskumen-esleipena ezartzea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzko Foru Legean aurreikusita ez dagoen kasuetan.*
- *Transferentzia arruntetarako funtsa banatzeko formularen sarturiko aldagaien eta haien haztapenen berrikusketa egitea kontuan hartuta toki entitateen gastu eta diru-sarrerei buruzko informazio gaurkotua.*
- *Transferentzia arruntetarako funtsean beharrezkoak diren aldaketak sartzeko aukera aztertzea, halako moduz non funtsa biztanleriaren irizpidearen arabera esleitzerakoan udalerriek ezin izanen duten jaso kontzeptu berdinegatik biztanleria kopuruaren arabera hurrengo udalerririk baino zenbateko txikiagoa.*
- *Udalerririk bakoitzeko finantzaketa-zenbateko finko bat ezartzeko aukera aztertzea.*
- *Aztertzea komenigarria ote den gaur egungo berme-sistema mantentzea, araudian proposatutako aldaketak ezarri ostean.*

Txosten hau, araudi indardunak ezarritako izapideak bete ondoren, auditore Karen Moreno Orduña andreak proposatuta egin da, bera izan baita lan honen arduraduna.

Iruñean, 2019ko martxoaren 26an
Lehendakaria, Asunción Olaechea Estanga

1. ERANSKINA. FUNTSAREN KUDEAKETARI 2009-2019 ALDIAN APLIKAGARRI ZAION OINARRIZKO ARAUDIA.

- Azaroaren 20ko 19/2008 Foru Legea, Toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko funtsaren zenbatekoa eta banatzeko formula 2009tik 2012ra bitarteko aurrekontu-ekitaldietarako ezarri zituena.

- 18/2011 Foru Legea, azaroaren 30ekoa, Toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko funtsaren zenbatekoa eta banatzeko formula 2011ko eta 2012ko aurrekontu-ekitaldietarako ezarri zituena

- 20/2012 Foru Legea, abenduaren 26koa, Toki ogasunek transferentzia arrunten bidez Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsaren zenbatekoa eta banatzeko formula ezartzen dituen 2013ko eta 2014ko aurrekontu-ekitaldietarako

- 17/2014 Foru Legea, irailaren 25ekoa, ondoko foru legea aldatzekoa: 20/2012 Foru Legea, abenduaren 26koa, toki ogasunek transferentzia arrunten bidez Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsaren zenbatekoa eta banatzeko formula ezartzen dituen 2013ko eta 2014ko aurrekontu-ekitaldietarako.

- 21/2014 Foru Legea, azaroaren 12koa, toki ogasunek transferentzia arrunten bidez Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsaren zenbatekoa eta banaketa 2015eko eta 2016ko aurrekontu-ekitaldietarako ezartzen dituen.

- 30/2014 Foru Legea, abenduaren 24koa, ondoko foru legea aldatzekoa: 20/2012 Foru Legea, abenduaren 26koa, toki ogasunek transferentzia arrunten bidez Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsaren zenbatekoa eta banatzeko formula ezartzen dituen 2013ko eta 2014ko aurrekontu-ekitaldietarako.

- 24/2015 Foru Legea, abenduaren 28koa, ondoko foru lege hau aldatzekoa: 21/2014 Foru Legea, azaroaren 12koa, toki ogasunek transferentzia arrunten bidez Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsaren zenbatekoa eta banaketa formula 2015eko eta 2016ko aurrekontu-ekitaldietarako ezartzen dituen.

- 21/2016 Foru Legea, abenduaren 21ekoa, toki ogasunek transferentzia arrunten bidez Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsaren zenbatekoa eta banaketa 2017ko aurrekontu-ekitaldirako ezartzen dituen.

- Abenduaren 27ko 18/2017 Foru Legea, toki ogasunek transferentzia arrunten bidez Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsaren zenbatekoa eta banaketa ezartzen dituen 2018. eta 2019. urteetarako.

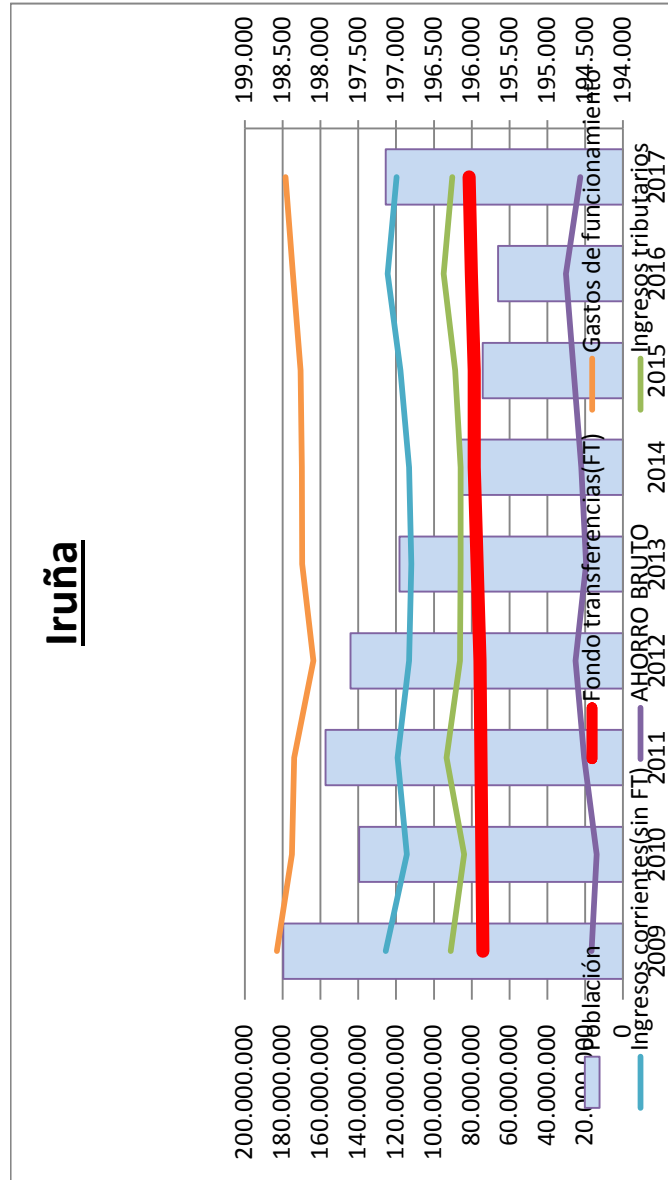
- Otsailaren 4ko 4/2019 Foru Legea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa.

2. ERANSKINA. TOKI OGASUNEK NAFARROAKO TRIBUTUETAN PARTE HARTZEKO DUTEN FUNTSA BANATZEKO FORMULAREN OSAGAIEN LEGENDA

- FTC da udalerrri bakoitzaren banatze indizea.
- PPOB da udalerrri bakoitzaren biztanleria adierazten duen ehunekoa, Nafarroa osoaren biztanleriarekin alderaturik, Iruña kenduta.
- PURB da udalerrri bakoitzaren hiri azalera garbia adierazten duen ehunekoa, Nafarroa osoaren hiri azalera osoarekin alderaturik, Iruña kenduta. Hiri azalera garbia da planoaren araberrako azalerraren (azalera grafikoa) eta lurzati batuketaren modura hartutako azalerraren (azalera alfanumerikoa) arteko aldea.
- PMA65 da udalerrri bakoitzean 65 urte edo gehiago dituzten biztanleen ehunekoa, Nafarroa osoan 65 urte edo gehiago dituzten biztanle guztien baturarekin alderaturik, Iruña kenduta.
- PPINM da udalerrri bakoitzeko etorkinen ehunekoa, Nafarroako osoko etorkin kopuruarekin alderatuta, Iruña kenduta.
- PINVDISP da populazioaren kontzentrazio indizearen alderantzizkoa adierazten duen ehunekoa, honela kalkulatu: udalerrri bateko bizigune bakoitzeko populazioak populazio osoarekin alderaturik osatzen duen ehunekoen karratuen batura, Nafarroa (Iruña kenduta) osoko populazioaren kontzentrazioaren indizeen alderantzizkoen baturarekin alderaturik.
- PSUP da udalerrri bakoitzaren azalera osoa, Nafarroako osoaren azalerrarekin alderatuta, Iruña kenduta.
- PCTU da udalerrri bakoitzaren hiri-lurren gaineko kontribuzioaren likidazio-oinarri doitu adierazten duen ehunekoa, Nafarroa osoan tributu horren likidazio-oinarri doitu baturak egiten duenarekiko, Iruña kenduta. Oinarriak merkatu balioen araberr doitzen dira koefiziente zuzentzaile baten bidez; koefiziente horrek balioak handitzen ditu merkatu balioekiko duten urruntasunaren araberr. Ekonomia eta Ogasun Departamentuko Lurralde Aberastasunaren Zerbitzuak finkatuko du koefiziente zuzentzaile hori etxebizitzentzat.
- PCTR da udalerrri bakoitzaren landa-lurreko ondasunen gaineko kontribuzioaren likidazio-oinarria adierazten duen ehunekoa, Nafarroa osoari dagozkion tributu horren likidazio-oinarri guztien baturarekin alderaturik, Iruña kenduta.
- PIAE da udalerrri bakoitzaren jarduera ekonomikoen gaineko zergaren oinarri-kuota adierazten duen ehunekoa, Nafarroa osoari dagokion jarduera ekonomikoen gaineko zergaren baturarekin alderaturik, Iruña kenduta; betiere, oinarri-kuotatzat hartzen da nazio, lurralde nahiz udal esparruko kuoten batura, udal errekgua kenduta.
- PIVTM da udalerrri bakoitzean Trakzio mekanikoko ibilgailuen gaineko zergaren eskubide likidatuak adierazten dituen ehunekoa, Nafarroa osoari dagokion zerga honen eskubide likidatu guztirakoarekin alderaturik, Iruña kenduta.
- PVCC da udalerrri bakoitzean herri-lurren katastroko balioa adierazten duen ehunekoa, Nafarroa osoko udalerrrietako balioen guztirakoarekin alderaturik, Iruña kenduta. Udal-mugartean kontzejuak dituzten udalen kasuan, kontzejuetan kokaturik ez dauden herri-lurren balioa baizik ez da hartzen kontuan.

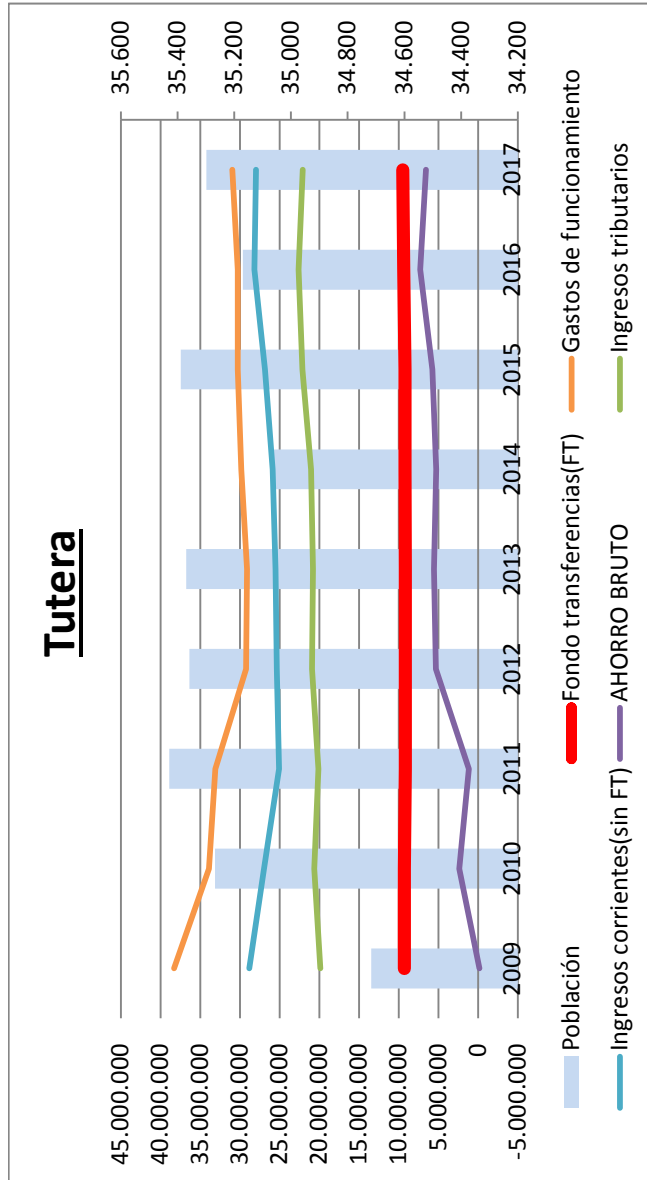
3. ERANSKINA. UDALERRI BAKOITZEKO ADIERAZLEEN BILAKAERA 2009-2017 ALDIAN

Adierazlea	Iruña											Aldaketa, ehunekotan 2017/2009
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
Transferentziatarako funtisa	74.118.323	74.637.151	75.156.174	75.631.318	77.219.575	78.763.967	78.763.967	80.260.482	81.303.866	81.303.866	10	
Funtzionamendu gastuak	183.076.921	175.070.476	173.822.154	163.660.202	169.664.213	169.898.662	170.438.867	174.507.642	178.456.623	178.456.623	-3	
Diru-sarrera arruntak (transferentziatarako funtsik gabe)	125.562.473	114.331.308	119.151.183	113.114.804	111.950.207	113.147.961	117.726.706	124.404.888	119.676.594	119.676.594	-5	
Tributu bidezko diru- sarrerak	91.136.364	84.010.398	93.386.796	86.190.374	85.812.150	85.868.370	88.778.944	94.928.067	90.211.488	90.211.488	-1	
Aurrezki gordina	16.603.875	13.897.983	20.485.203	25.085.919	19.505.568	22.013.266	26.051.806	30.157.728	22.523.838	22.523.838	36	
Biztanleak	198.491	197.488	197.932	197.604	196.955	196.166	195.853	195.650	197.138	197.138	-1	

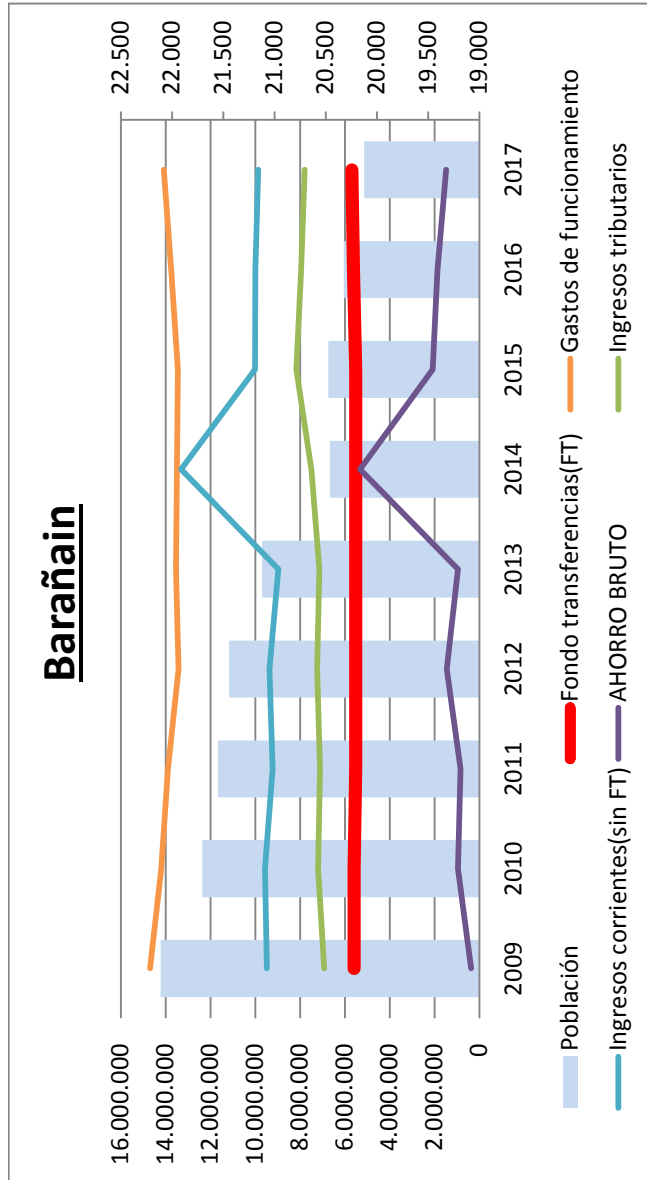
Tutera

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentziatarako funtisa	9.285.049	9.285.049	9.168.771	9.168.771	9.168.771	9.214.828	9.214.828	9.389.910	9.511.978	2
Funtzionamendu gastuak	38.279.577	33.896.344	33.092.644	29.216.256	29.120.467	29.836.180	30.288.217	30.262.407	30.953.703	-19
Diru-sarrera arruntak (transferentziatarako funtisi- gabe)	28.823.739	26.981.323	25.087.628	25.367.447	25.499.470	25.889.804	26.837.054	28.177.778	27.994.454	-3
Tributu bidezko diru- sarrerak	19.853.775	20.641.537	20.109.457	20.907.285	20.807.113	21.038.930	22.116.700	22.634.794	22.100.237	11
Aurrezki gordina	-170.789	2.370.028	1.163.755	5.319.962	5.547.775	5.268.452	5.763.665	7.305.281	6.552.729	3.937
Biztanleak	34.717	35.268	35.429	35.358	35.369	35.062	35.388	35.170	35.298	2

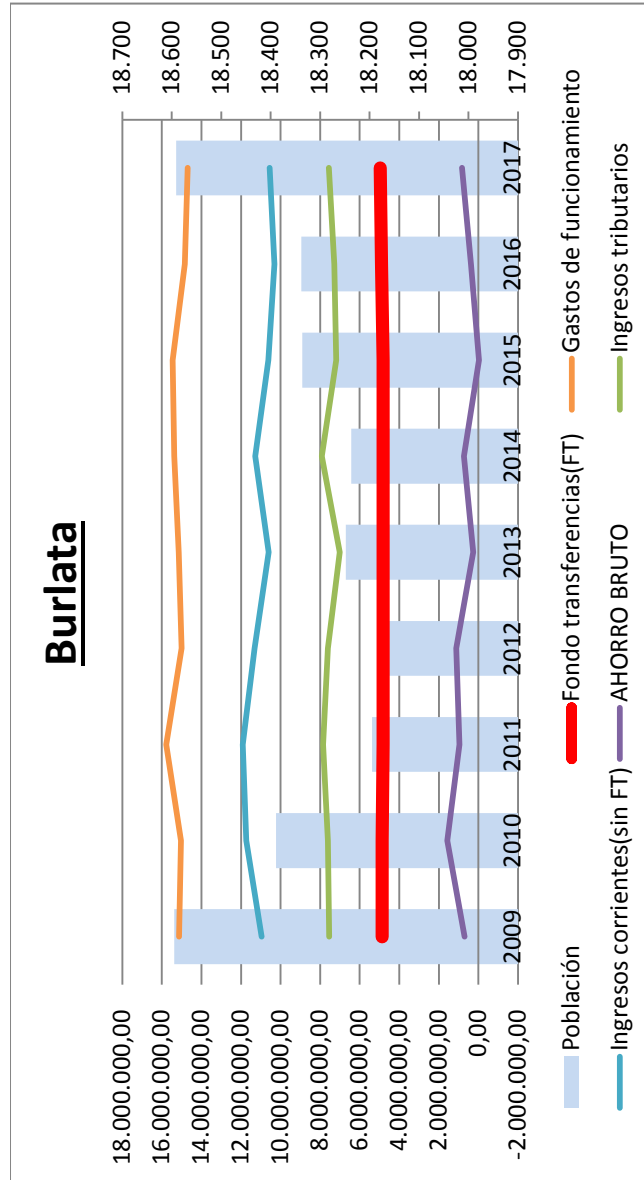
Barañain

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentziatarako funtisa	5.585.005	5.585.005	5.515.063	5.515.063	5.515.063	5.515.063	5.515.063	5.619.849	5.692.907	2
Funtzionamendu gastuak	14.696.302	14.193.923	13.901.799	13.428.604	13.536.051	13.494.982	13.445.811	13.747.333	14.075.394	-4
Diru-sarrera arruntak (transferentziatarako funtisi- gabe)	9.482.784	9.563.647	9.221.880	9.364.258	8.966.780	13.302.560	10.005.671	9.994.472	9.867.256	4
Tributu bidezko diru- sarrerak	6.917.749	7.191.178	7.104.894	7.232.547	7.140.195	7.492.944	8.165.874	7.946.215	7.794.874	13
Aurrezki gordina	371.487	954.728	835.143	1.450.717	945.791	5.322.641	2.074.923	1.866.987	1.484.769	300
Biztanleak	22.110	21.705	21.552	21.444	21.120	20.458	20.475	20.325	20.124	-9

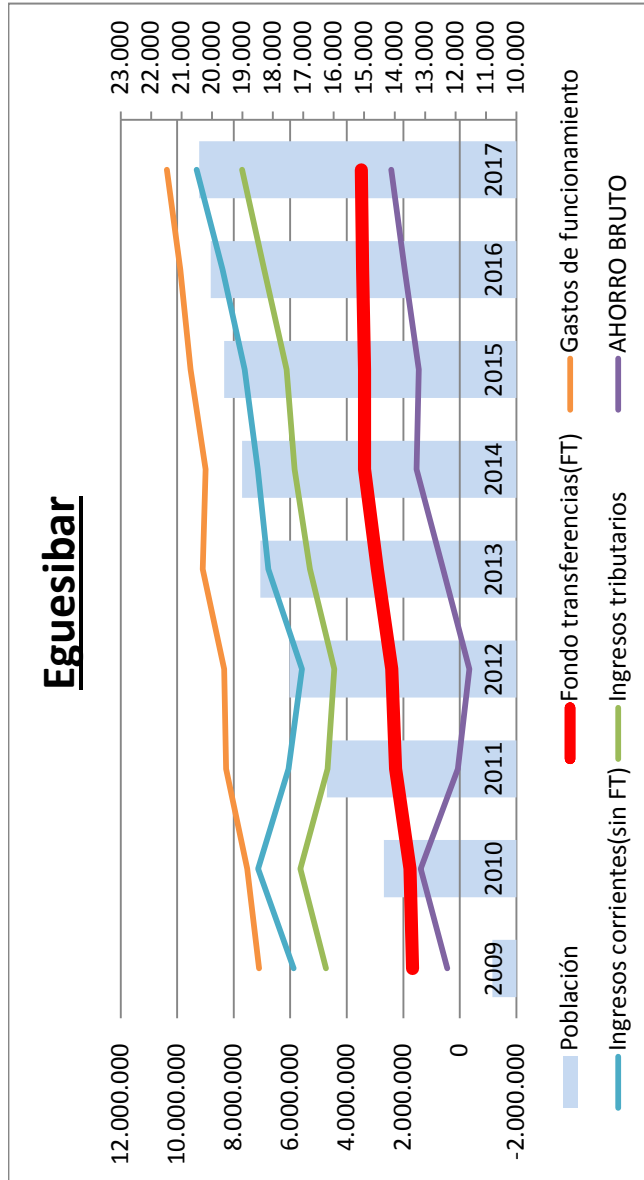
Burlata

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntzaren ehunekoa 2017/2009
Adierazlea	4.873.010	4.873.010	4.811.985	4.811.985	4.811.985	4.811.985	4.811.985	4.903.412	4.967.157	2
Transferentziatarako funtisa	15.129.527	15.032.075	15.773.376	15.005.086	15.150.785	15.370.320	15.447.981	14.835.975	14.697.399	-3
Diru-sarrera arruntak	10.962.738	11.740.064	11.914.694	11.310.671	10.606.522	11.286.814	10.615.186	10.313.140	10.556.061	-4
(transferentziatarako funtisi- gabe)										
Tributu bidezko diru-sarrerak	7.546.588	7.614.732	7.848.086	7.605.008	7.015.817	7.921.185	7.179.849	7.287.849	7.567.490	0,3
Aurrezki gordina	706.221	1.580.999	953.303	1.117.569	267.722	728.479	-20.811	380.577	825.819	17
Biztanleak	18.595	18.389	18.195	18.162	18.248	18.237	18.336	18.338	18.591	-

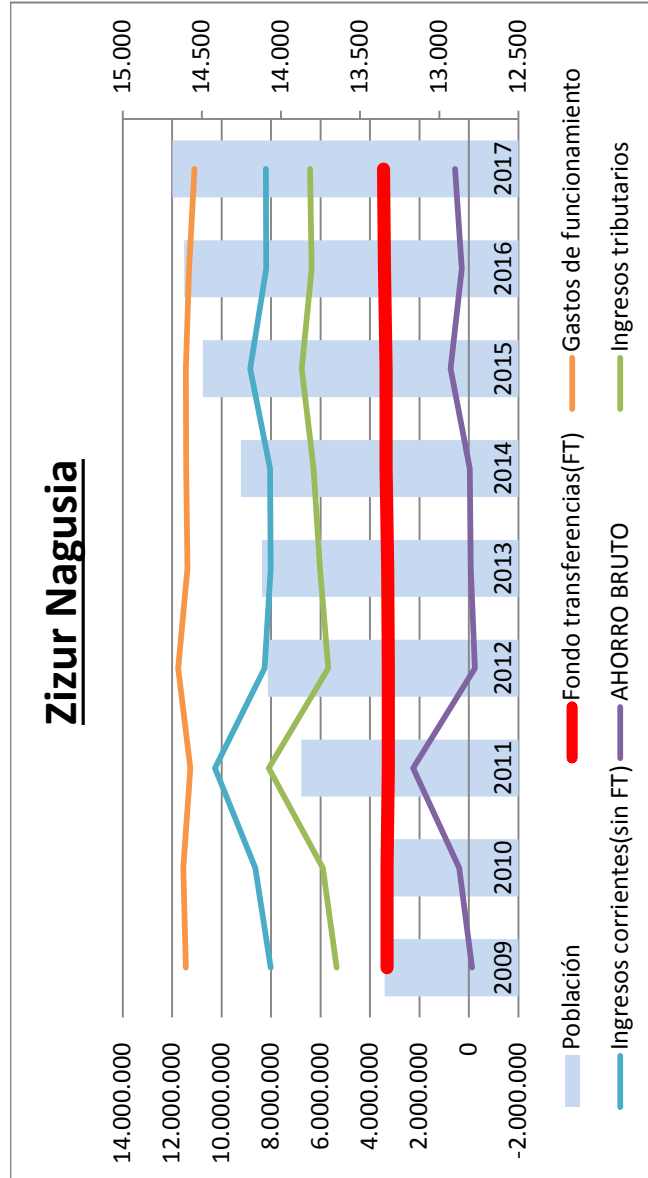
Eguesibar

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Transferentzietarako funtisa	1.669.635	1.761.823	2.275.493	2.410.746	2.916.180	3.376.786	3.376.786	3.440.945	3.485.677	109
Funtzionamendu gastuak	7.098.986	7.517.914	8.265.137	8.335.168	9.100.890	8.999.301	9.531.939	9.885.695	10.363.693	46
Ingresos corrientes (sin FT)	5.875.794	7.138.666	6.063.155	5.588.719	6.774.996	7.154.002	7.609.041	8.400.397	9.307.346	58
Tributu bidezko diru-sarrerak	4.737.008	5.645.400	4.681.711	4.439.642	5.301.139	5.850.949	6.131.832	6.923.920	7.707.705	63
Aurrezki gordina	446.443	1.382.575	73.510	-335.703	590.285	1.531.487	1.453.888	1.955.646	2.429.330	444
Biztanleak	10.787	14.354	16.222	17.450	18.414	19.014	19.603	20.046	20.417	89

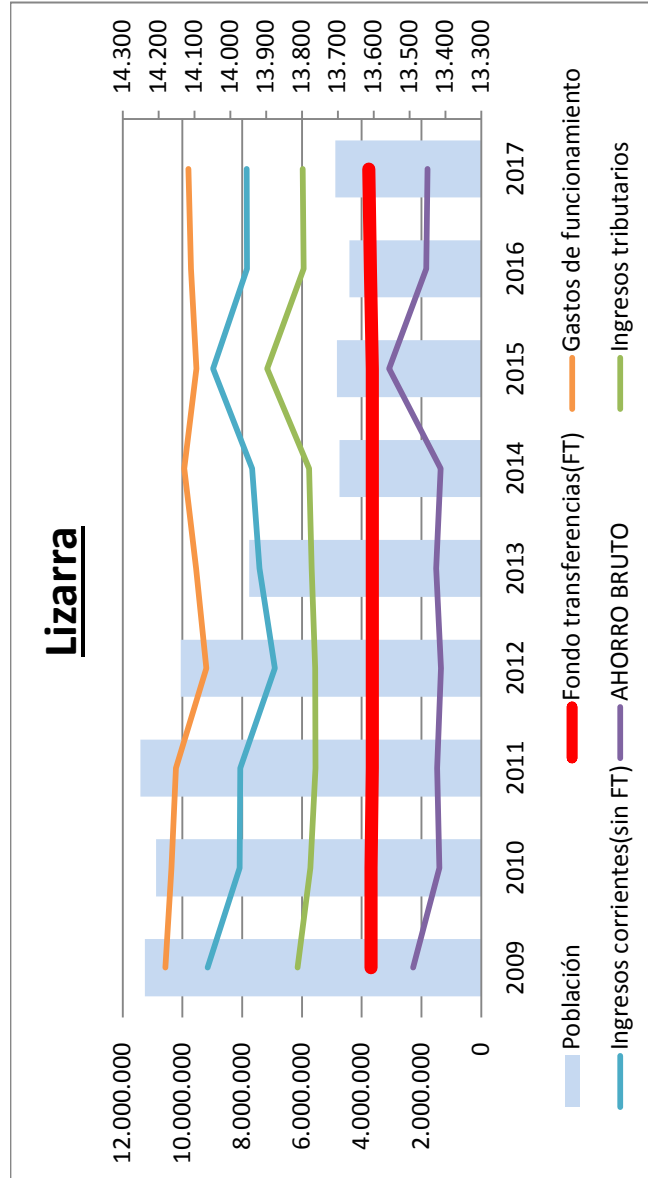
Zizur Nagusia

Alderazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentzietarako funtisa	3.306.684	3.306.684	3.265.274	3.265.274	3.289.946	3.345.309	3.345.309	3.408.870	3.453.185	4
Funtzionamendu gastuak	11.443.162	11.555.522	11.268.540	11.760.185	11.378.582	11.428.055	11.448.892	11.320.558	11.100.013	-3
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtisi- gabe)	8.015.680	8.639.378	10.266.189	8.256.354	8.018.641	8.044.880	8.846.574	8.199.950	8.214.271	2
Tributu bidezko diru- sarrerak	5.351.586	5.905.753	8.097.650	5.687.241	6.021.695	6.282.450	6.754.927	6.361.479	6.426.610	20
Aurrezki gordina	-120.798	390.541	2.262.924	-238.556	-69.996	-37.866	742.991	288.262	567.443	-570
Biztanleak	13.345	13.316	13.871	14.084	14.120	14.253	14.493	14.612	14.686	10

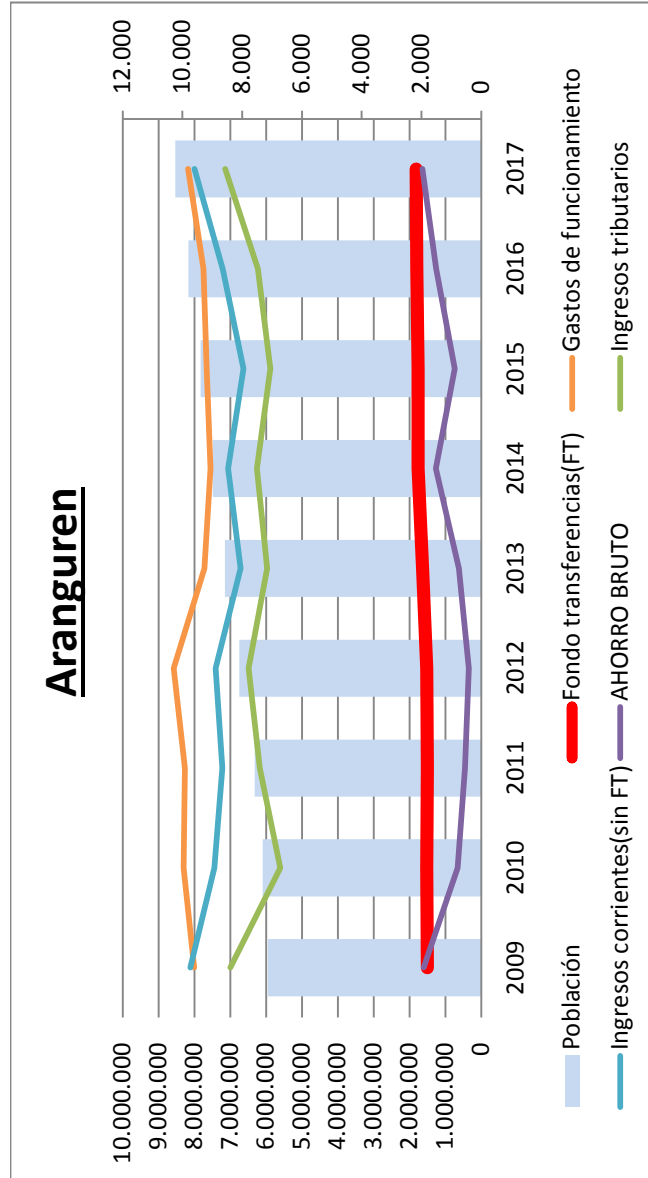
Lizarra

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentzietarako funtsa	3.685.157	3.686.079	3.639.917	3.639.917	3.639.917	3.639.917	3.639.917	3.709.076	3.757.294	2
Funtzionamendu gastuak	10.567.738	10.367.630	10.222.824	9.204.749	9.547.779	9.943.525	9.531.029	9.713.721	9.802.901	-7
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	9.160.248	8.081.281	8.060.458	6.912.013	7.416.527	7.666.060	8.969.794	7.840.167	7.845.741	-14
Tributu bidezko diru- sarrerak	6.147.558	5.722.444	5.545.017	5.559.761	5.673.660	5.763.350	7.167.476	5.940.163	5.978.309	-3
Aurrezki gordina	2.277.666	1.399.729	1.477.552	1.347.181	1.508.665	1.362.453	3.078.682	1.835.521	1.800.134	-21
Biztanleak	14.238	14.207	14.251	14.138	13.947	13.695	13.702	13.668	13.707	-4

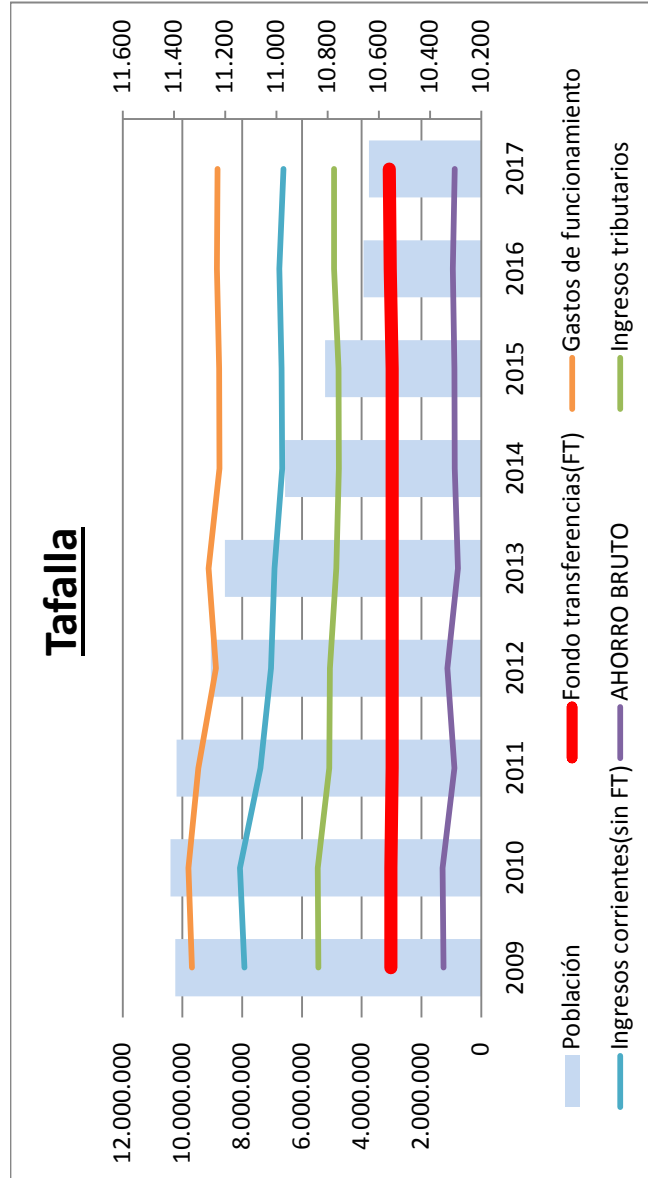
Aranguren

Adierazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Transferentzietarako funtsa	1.503.301	1.516.997	1.497.999	1.521.370	1.633.106	1.761.160	1.761.161	1.794.623	1.817.953	21
Funtzionamendu gastuak	8.009.878	8.297.041	8.261.890	8.578.603	7.719.385	7.551.684	7.653.686	7.746.663	8.176.678	2
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	8.111.327	7.440.357	7.219.764	7.404.289	6.712.147	7.056.705	6.630.515	7.208.964	7.996.172	-1
Tributu bidezko diru- sarrerak	6.993.222	5.600.706	6.176.231	6.490.726	5.969.132	6.260.037	5.877.997	6.231.265	7.140.628	2
Aurrezki gordina	1.604.750	660.312	455.873	347.056	625.868	1.266.181	737.990	1.256.923	1.637.447	2
Biztanleak	7.139	7.317	7.586	8.092	8.579	8.982	9.398	9.801	10.239	43

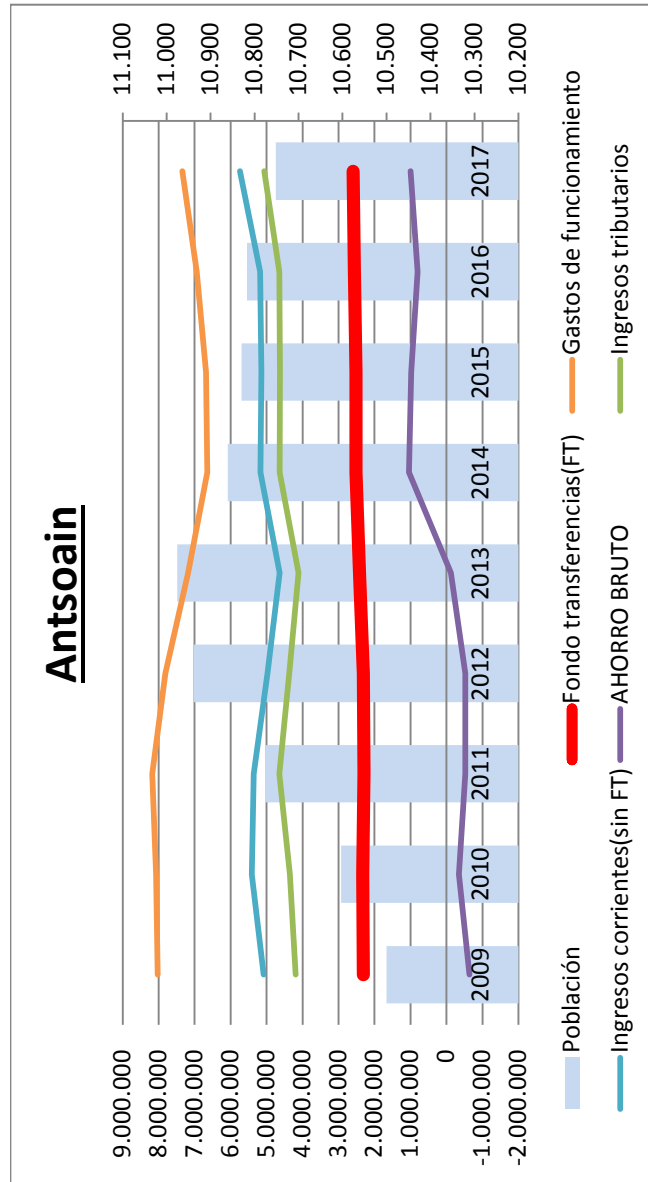
Tafalla

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentzietarako funtsa	3.018.075	3.020.497	2.982.671	2.985.084	2.985.084	2.985.084	2.985.084	3.041.800	3.081.344	2
Funtzionamendu gastuak	9.679.692	9.798.037	9.469.990	8.883.201	9.126.580	8.756.476	8.769.641	8.844.009	8.820.621	-9
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	7.924.971	8.070.643	7.383.896	7.034.629	6.922.946	6.658.698	6.678.828	6.756.505	6.623.004	-16
Tributu bidezko diru- sarrerak	5.452.266	5.474.701	5.068.915	5.061.137	4.846.683	4.767.622	4.771.291	4.928.649	4.923.877	-10
Aurrezki gordina	1.263.355	1.293.103	896.576	1.136.512	781.450	887.306	894.271	954.296	883.726	-30
Biziantleak	11.394	11.413	11.390	11.256	11.201	10.966	10.809	10.660	10.638	-7

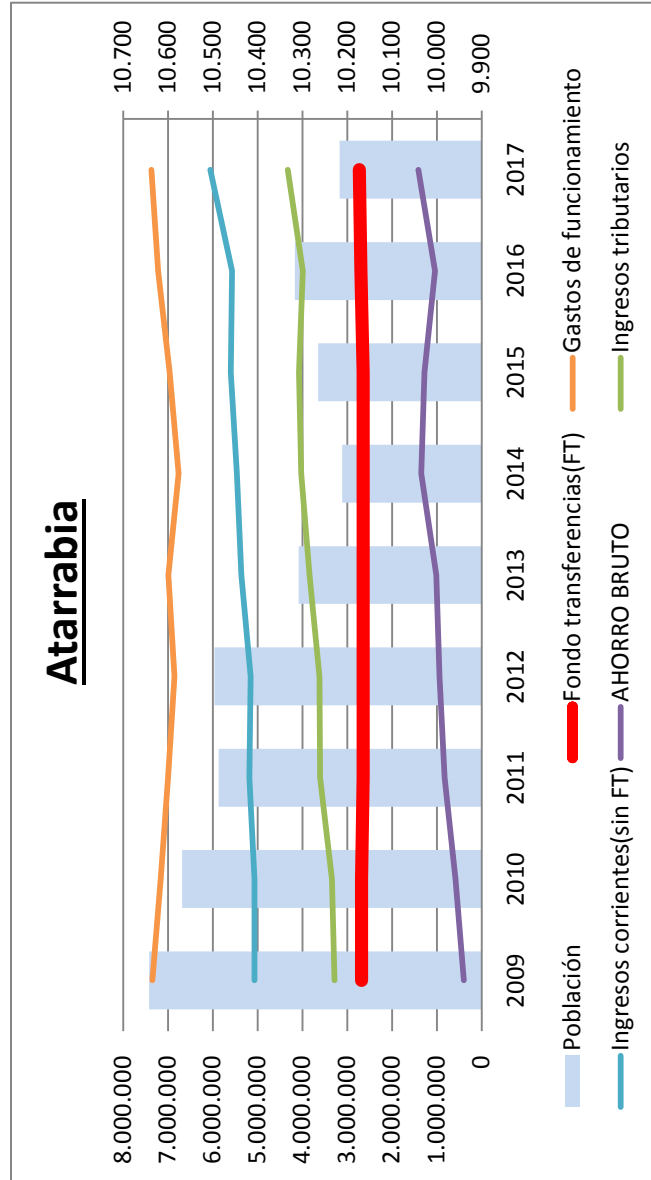
Antsoain

Adierazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Transferentzietarako funtsa	2.312.435	2.323.637	2.294.538	2.314.294	2.414.398	2.514.726	2.514.726	2.562.506	2.595.819	12
Funtzionamendu gastuak	8.029.110	8.073.977	8.180.004	7.812.000	7.179.346	6.643.546	6.682.207	6.940.798	7.341.057	-9
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	5.081.023	5.408.640	5.358.818	4.972.431	4.638.525	5.174.493	5.145.865	5.181.592	5.738.941	13
Tributu bidezko diru- sarrerak	4.190.699	4.350.064	4.650.243	4.369.376	4.116.092	4.634.818	4.631.269	4.641.973	5.066.508	21
Aurrezki gordina	-635.653	-341.700	-526.648	-525.274	-126.423	1.045.673	978.384	803.300	993.702	-256
Biztanleak	10.500	10.603	10.776	10.938	10.976	10.861	10.830	10.817	10.752	2

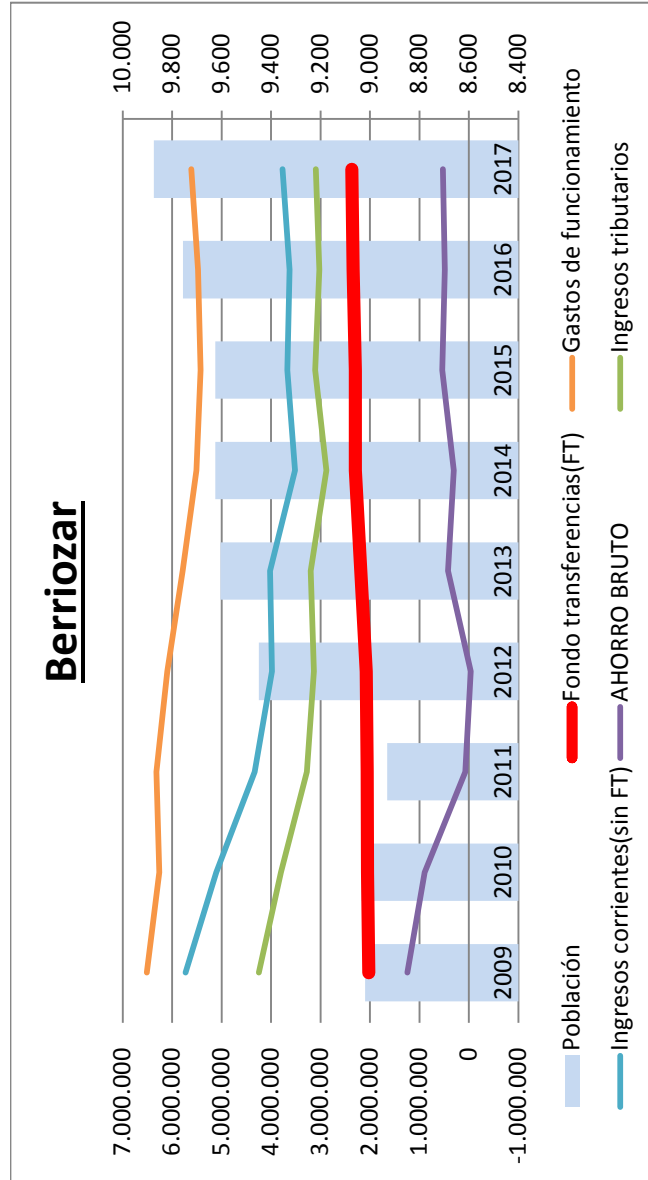
Atarrabia

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea	2.676.991	2.676.991	2.643.467	2.643.467	2.643.467	2.643.467	2.643.467	2.693.693	2.728.711	2
Transferentzietarako funtisa	7.350.895	7.160.803	7.000.181	6.855.927	6.991.765	6.760.853	6.964.876	7.220.169	7.366.139	0,2
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	5.069.650	5.067.574	5.182.875	5.151.226	5.361.609	5.462.195	5.594.277	5.567.973	6.052.304	19
Tributu bidezko diru- sarrerak	3.286.829	3.343.547	3.606.093	3.616.309	3.836.920	4.023.708	4.075.793	3.989.840	4.328.290	32
Aurrezki gordina	395.746	583.762	826.160	938.766	1.013.310	1.344.809	1.272.869	1.041.497	1.414.876	258
Biztanleak	10.642	10.568	10.487	10.496	10.308	10.211	10.265	10.317	10.217	-4

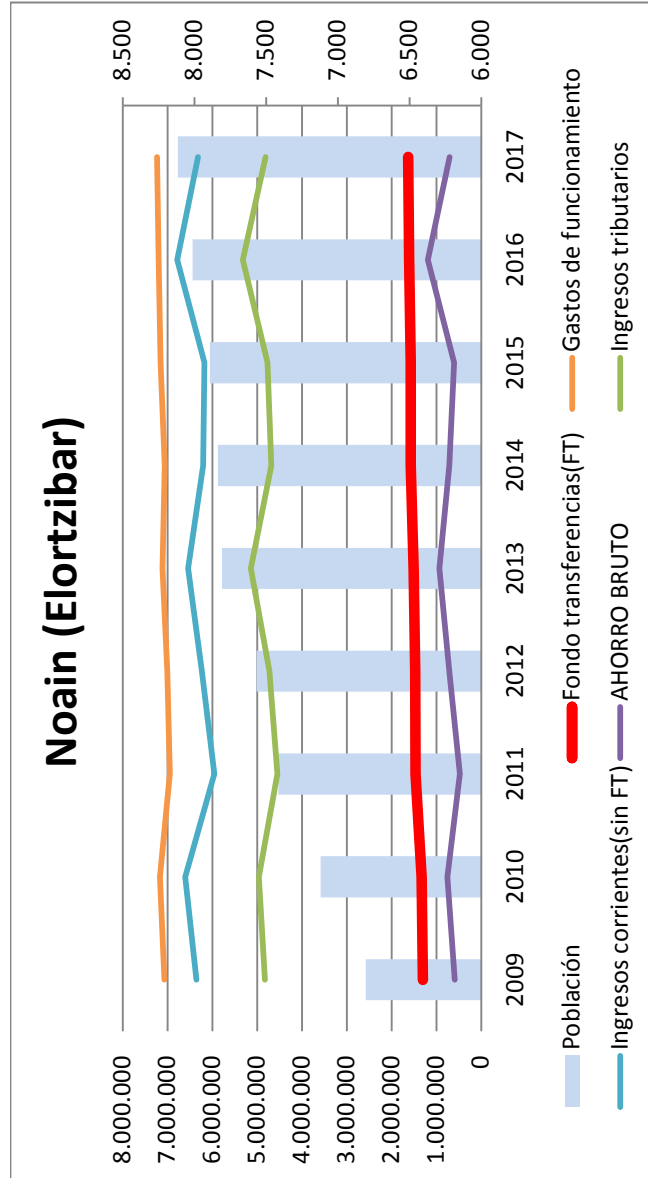
Berriozar

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentzietarako funtsa	2.026.044	2.052.635	2.058.275	2.074.851	2.186.762	2.296.354	2.296.354	2.339.985	2.370.405	17
Funtzionamendu gastuak	6.515.248	6.261.647	6.315.468	6.097.744	5.788.573	5.507.154	5.426.263	5.479.233	5.613.041	-14
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	5.731.090	5.106.836	4.331.660	3.985.122	4.021.872	3.519.427	3.668.939	3.626.813	3.771.328	-34
Tributu bidezko diru- sarrerak	4.249.220	3.803.608	3.276.977	3.137.549	3.198.973	2.884.111	3.108.831	3.027.389	3.092.939	-27
Aurrezki gordina	1.241.885	897.824	74.467	-37.771	420.060	308.627	539.030	487.565	528.691	-57
Biztanleak	9.020	9.034	8.931	9.449	9.605	9.625	9.625	9.756	9.874	9

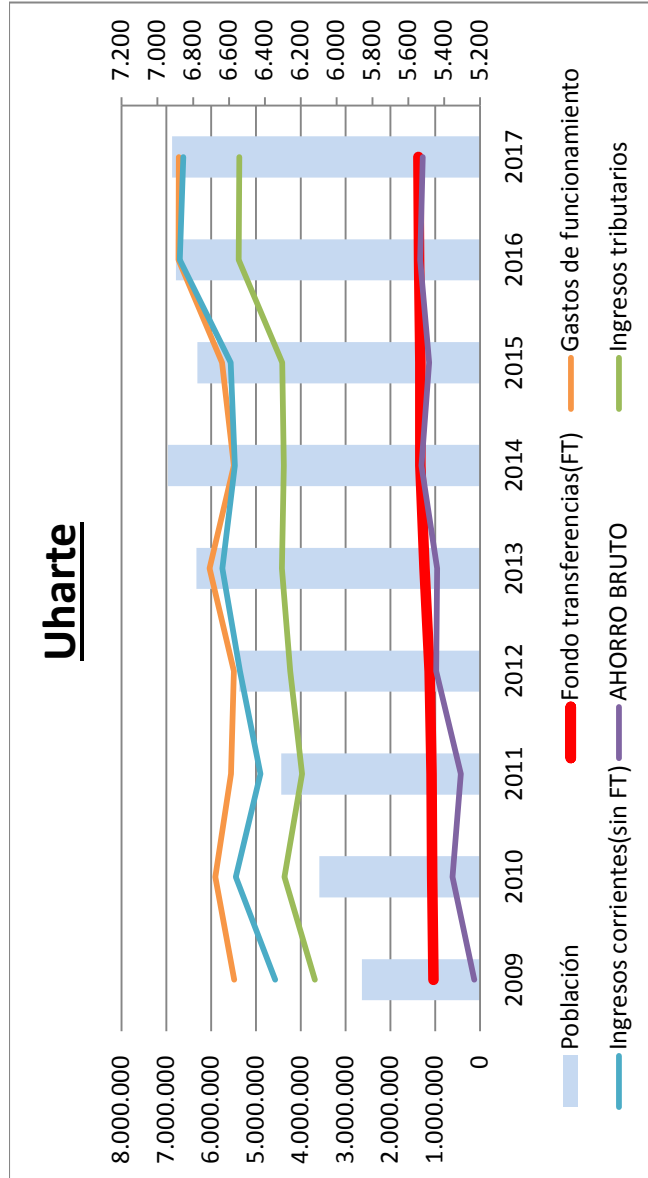
Noain (Elortzibar)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentzietarako funtsa	1.303.336	1.328.082	1.468.645	1.475.752	1.510.533	1.576.178	1.576.178	1.606.125	1.627.005	25
Funtzionamendu gastuak	7.068.794	7.172.038	6.944.660	7.001.274	7.112.571	7.064.032	7.153.520	7.196.455	7.236.315	2
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	6.356.955	6.601.926	5.955.868	6.235.640	6.538.110	6.201.519	6.178.823	6.781.847	6.317.071	-1
Tributu bidezko diru- sarrerak	4.824.011	4.963.391	4.545.506	4.727.843	5.138.478	4.686.140	4.769.724	5.315.552	4.814.235	-0,2
Aurrezki gordina	591.497	757.970	479.853	710.118	936.072	713.664	601.481	1.191.517	707.761	20
Biziantleak	6.806	7.119	7.415	7.566	7.808	7.837	7.892	8.012	8.115	19

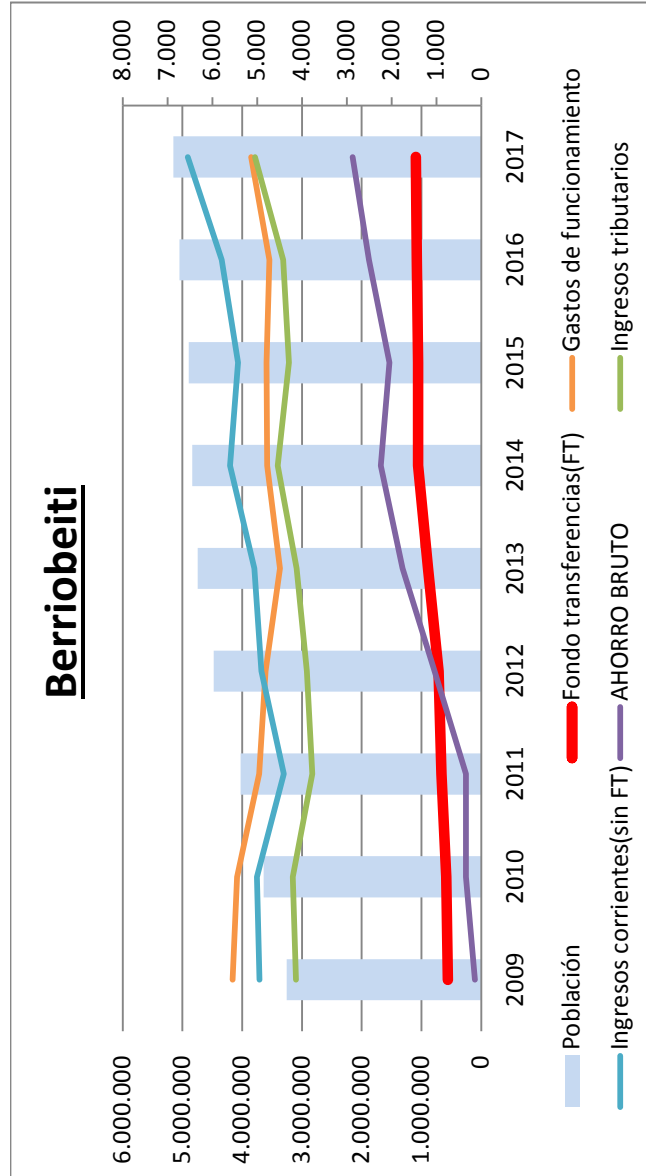
Uharte

Alderazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Transferentzietarako funtsa	1.036.978	1.066.998	1.081.965	1.119.651	1.237.746	1.331.457	1.331.457	1.356.755	1.374.393	33
Funtzionamendu gastuak	5.480.684	5.905.103	5.556.851	5.491.729	6.032.902	5.490.830	5.756.715	6.724.520	6.715.586	23
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	4.571.547	5.448.300	4.900.778	5.351.685	5.749.241	5.467.616	5.560.584	6.700.350	6.619.443	45
Tributu bidezko diru- sarrerak	3.685.607	4.362.651	3.966.275	4.230.244	4.418.392	4.374.271	4.410.109	5.384.371	5.372.539	46
Aurrezki gordina	127.842	610.195	425.891	979.608	954.084	1.308.243	1.135.326	1.332.585	1.278.249	900
Biztanleak	5.858	6.095	6.309	6.543	6.781	6.941	6.776	6.895	6.917	18

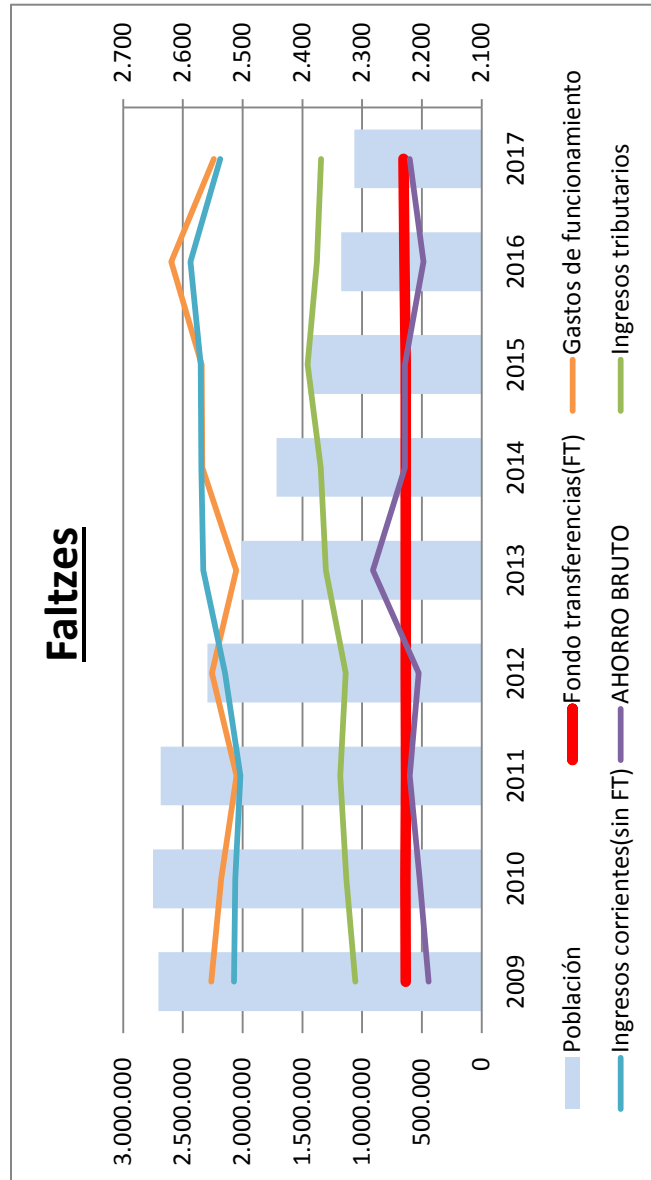
Berriobeiti

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentzietarako funtsa	558.051	586.692	665.066	714.889	888.543	1.058.443	1.058.443	1.078.553	1.092.574	96
Funtzionamendu gastuak	4.162.487	4.086.223	3.715.403	3.610.566	3.367.792	3.583.883	3.592.508	3.543.815	3.850.812	-7
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	3.710.688	3.754.371	3.304.371	3.677.840	3.794.023	4.204.226	4.072.113	4.341.593	4.912.167	32
Tributu bidezko diru- sarrerak	3.097.822	3.154.005	2.824.136	2.918.370	3.089.441	3.406.001	3.216.382	3.316.033	3.786.304	22
Aurrezki gordina	106.252	254.839	254.035	782.164	1.314.774	1.678.786	1.538.048	1.876.331	2.153.930	1927
Biztanleak	4.344	4.852	5.366	5.971	6.325	6.444	6.527	6.731	6.872	58

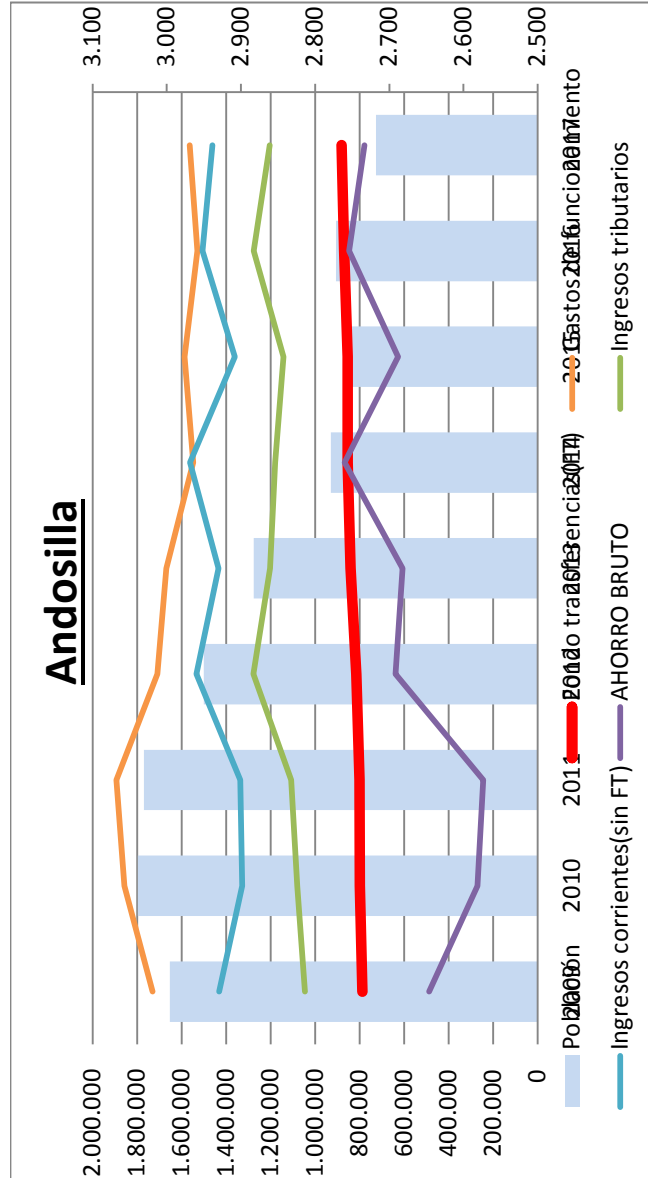
Faltzes

Adierazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Transferentzietarako funtsa	636.141	637.620	633.364	634.758	634.758	634.758	634.758	646.818	655.227	3
Funtzionamendu gastuak	2.263.147	2.179.195	2.052.212	2.257.413	2.054.347	2.338.488	2.343.692	2.596.578	2.241.495	-1
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	2.071.475	2.061.695	2.019.483	2.148.403	2.328.175	2.344.976	2.352.042	2.436.530	2.187.374	6
Tributu bidezko diru- sarrerak	1.057.708	1.131.636	1.182.276	1.138.288	1.304.345	1.347.573	1.457.187	1.377.285	1.343.378	27
Aurrezki gordina	444.469	520.120	600.635	525.747	908.586	641.246	643.108	486.770	601.106	35
Biztanleak	2.641	2.650	2.637	2.559	2.501	2.443	2.390	2.335	2.313	-12

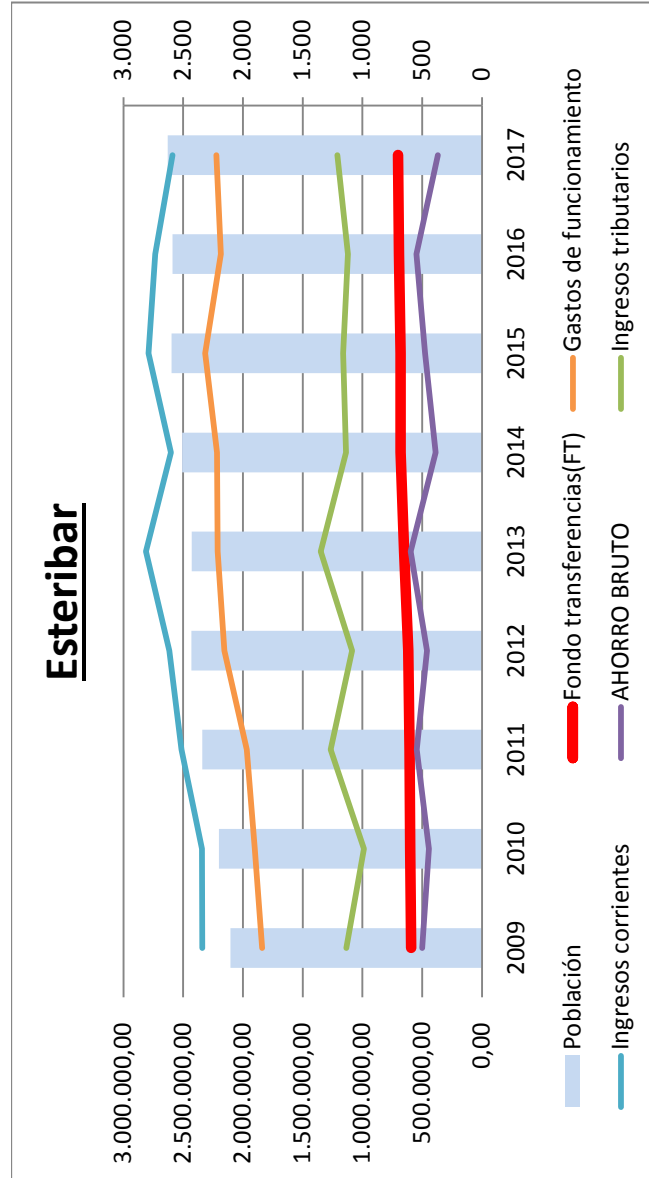
Andosilla

Adierazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Transferentzietarako funtsa	787.552	799.013	801.390	814.407	841.280	853.571	853.571	869.789	881.097	12
Funtzionamendu gastuak	1.730.649	1.857.125	1.893.664	1.708.908	1.668.552	1.548.543	1.587.241	1.528.838	1.563.990	-10
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	1.430.918	1.328.173	1.336.674	1.533.540	1.434.926	1.562.773	1.360.474	1.506.603	1.461.454	2
Tributu bidezko diru- sarrerak	1.046.607	1.080.453	1.107.829	1.277.910	1.203.019	1.180.004	1.141.763	1.275.453	1.204.730	15
Aurrezki gordina	487.821	270.061	244.400	639.039	607.654	867.802	626.805	847.554	778.561	% 60
Biziantleak	2.996	3.039	3.031	2.950	2.883	2.779	2.753	2.772	2.718	-9

Esteribar

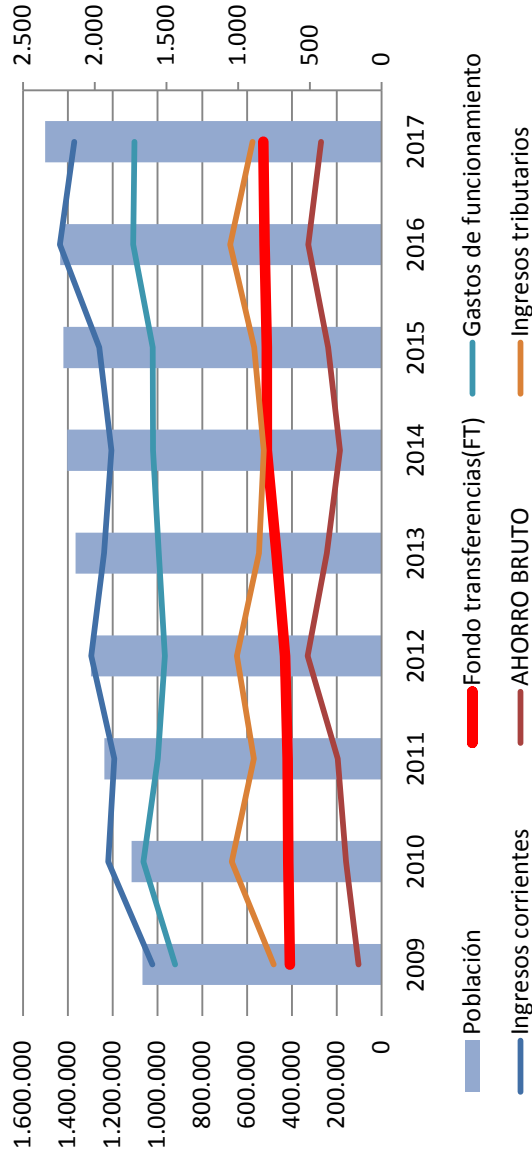
Alderazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldaketa, ehunekotan 2017/2009
Transfrentziatarako funtsa	591.624	599.398	606.661	617.636	651.459	680.250	680.250	693.175	702.186	% 19
Funtzionamendu gastuak	1.839.421	1.900.334	1.968.530	2.155.269	2.212.866	2.215.995	2.315.440	2.185.405	2.221.644	% 21
Diru-sarrera arruntak (transfrentziatarako funtsik gabe)	1.747.425	1.744.236	1.907.305	1.997.971	2.158.881	1.922.064	2.109.811	2.040.530	1.887.715	% 8
Zerga bidezko diru-sarrerak	1.134.968	986.739	1.265.727	1.087.552	1.349.217	1.138.665	1.160.657	1.122.649	1.210.796	% 7
Aurrezki gordina	499.628	443.300	545.436	460.338	597.474	386.320	474.621	548.300	368.257	- % 26
Biztiantleak	2.105	2.202	2.341	2.432	2.428	2.509	2.598	2.590	2.629	% 25

Aiegi

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentzietarako funtsa	408.504	415.691	418.849	430.619	469.299	511.341	511.341	521.056	527.830	% 29
Funtzionamendu gastuak	920.887	1.061.846	997.546	966.037	994.430	1.019.556	1.020.629	1.108.160	1.101.688	% 20
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	614.119	804.057	773.885	865.001	768.757	694.090	747.996	914.041	842.965	% 37
Zerga bidezko diru-sarrerak	480.347	668.298	569.537	645.744	546.707	524.917	567.854	675.675	574.788	% 20
Aurrezki gordina	101.736	157.902	195.187	329.583	243.627	186.874	238.708	326.936	269.106	% 165
Biziantleak	1.667	1.742	1.932	2.026	2.133	2.191	2.217	2.241	2.346	% 41

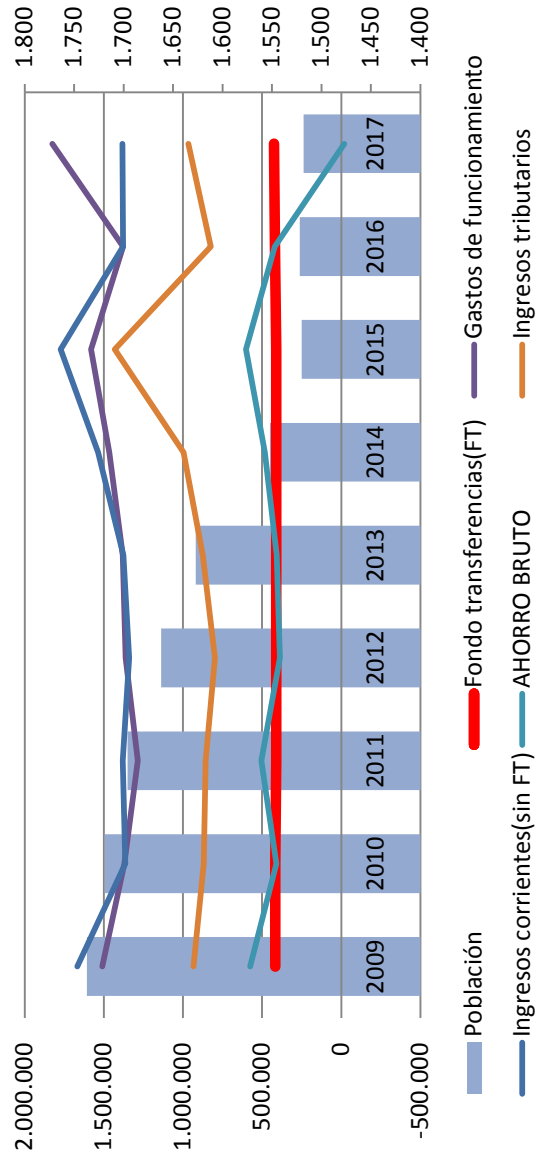
Aiegi

Olazti

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Adierazlea										
Transferentzietarako funtsa	416.666	416.666	411.448	411.448	411.448	411.448	411.448	419.266	424.716	2
Funtzionamendu gastuak	1.509.498	1.370.308	1.285.856	1.363.038	1.380.590	1.465.456	1.581.055	1.377.680	1.825.351	21
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	1.667.636	1.363.772	1.380.277	1.339.853	1.376.447	1.536.258	1.772.461	1.379.310	1.381.923	-17
Tributu bidezko diru- sarrerak	933.895	869.136	856.205	798.020	874.194	997.073	1.431.800	824.390	966.096	3
Aurrezki gordina	574.803	410.131	505.869	388.262	407.305	482.250	602.853	420.896	-18.712	-103
Biztanleak	1.737	1.719	1.696	1.662	1.627	1.552	1.520	1.522	1.518	-13

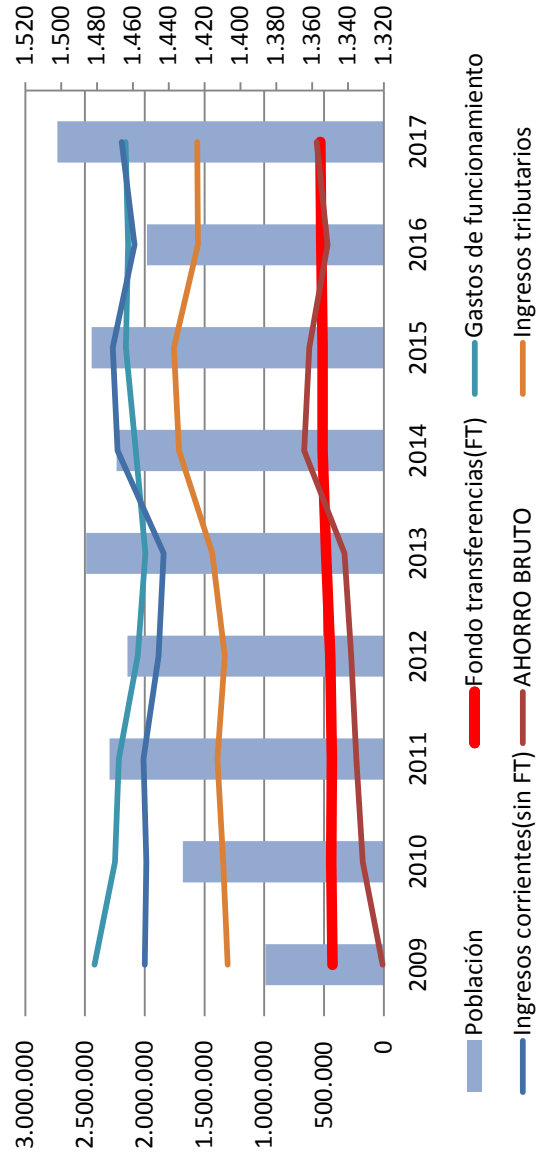
Olazti

Lekunberri

Adierazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Transferentzietarako funtsa	429.834	440.299	434.785	447.551	481.622	512.971	512.968	522.717	529.513	23
Funtzionamendu gastuak	2.419.828	2.249.813	2.216.452	2.059.870	1.994.299	2.075.496	2.158.045	2.138.225	2.160.409	-11
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	1.999.191	1.986.307	2.011.456	1.884.800	1.841.373	2.228.404	2.268.962	2.085.913	2.193.844	10
Tributu bidezko diru- sarrerak	1.305.628	1.342.906	1.391.290	1.329.069	1.433.871	1.712.981	1.757.507	1.554.744	1.560.940	20
Aurrezki gordina	9.196	176.793	229.789	272.481	328.696	665.880	623.885	470.405	562.948	6021
Biziantleak	1.386	1.432	1.473	1.463	1.486	1.469	1.483	1.452	1.502	8

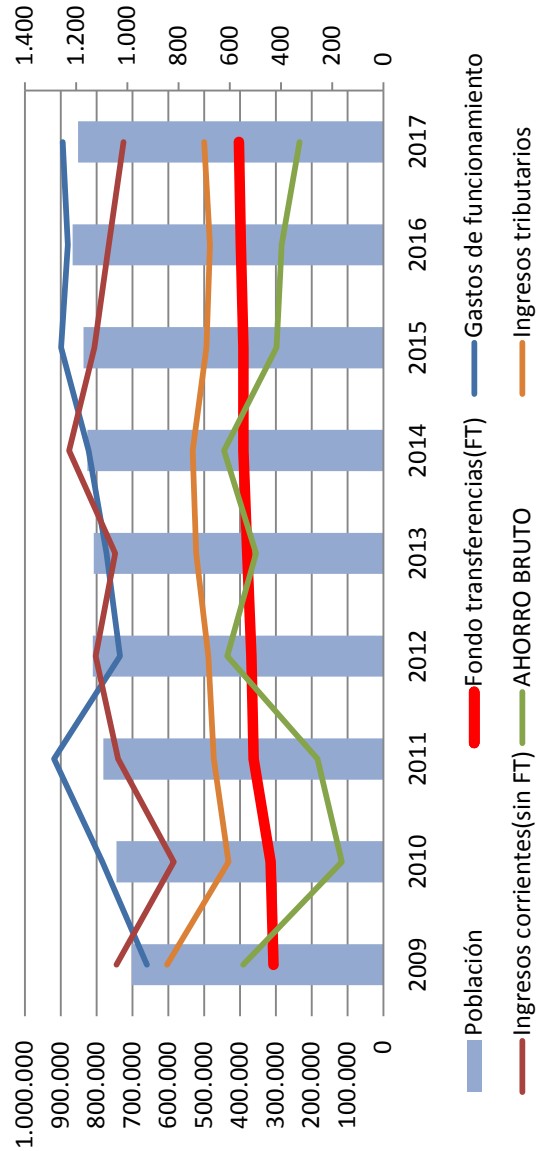
Lekunberri

Itza

Adierazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Transfereztietarako funtsa	306.153	314.167	362.130	368.039	379.589	390.406	390.406	397.824	402.996	32
Funtzionamendu gastuak	659.159	783.310	918.666	734.789	771.739	822.204	898.911	880.065	894.432	36
Diru-sarrera arruntak (transfereztietarako funtsik gabe)	744.198	584.842	740.008	802.392	747.635	876.288	806.308	765.511	725.087	-3
Tributu bidezko diru- sarrerak	602.825	431.584	472.492	488.202	521.715	531.591	493.515	483.725	499.646	-17
Aurrezki gordina	391.192	115.698	183.472	435.641	355.484	444.490	297.803	283.270	233.651	-40
Biztanleak	982	1.042	1.093	1.134	1.131	1.156	1.171	1.213	1.192	21

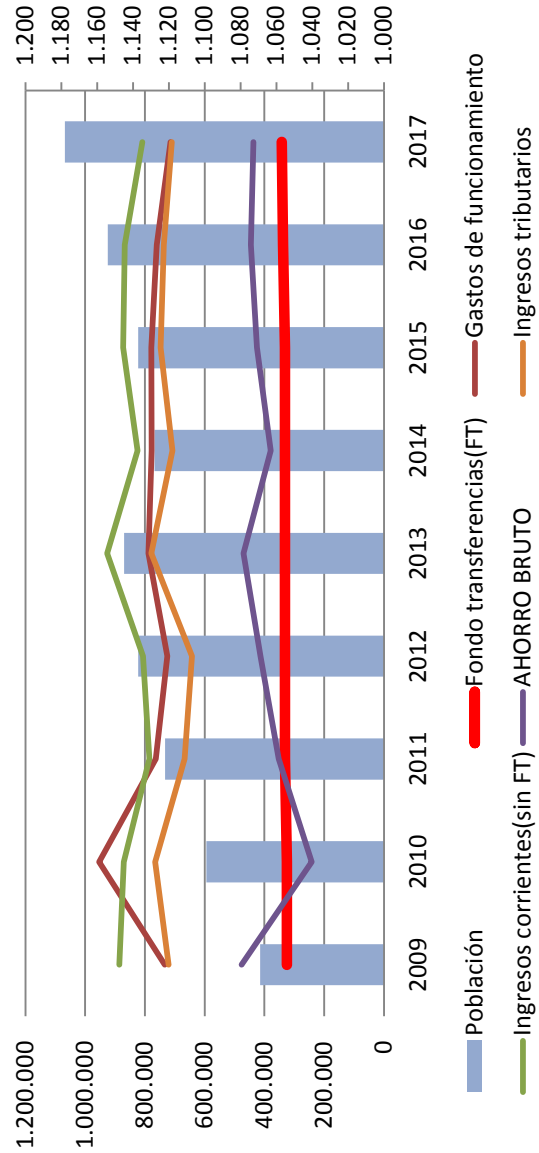
Itza

Villatuerta

Adierazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Transferezentziatarako funtsa	324.444	324.444	331.017	331.017	331.017	331.017	331.017	337.306	341.691	% 5
Funzionamendu gastuak	733.688	953.108	763.209	724.520	788.118	777.277	778.925	760.063	713.817	% -3
Diru-sarrera arruntak (transferezentziatarako funtsik gabe)	885.364	870.726	784.839	806.912	926.584	824.770	872.483	867.653	808.783	% -9
Zerga bidezko diru-sarrerak	720.937	765.429	667.097	642.476	778.379	707.938	747.649	737.072	709.496	% -2
Aurrezki gordina	476.120	242.062	352.647	413.410	469.483	378.510	424.575	444.896	436.657	% 8
Biztanleak	1.069	1.099	1.122	1.137	1.145	1.128	1.137	1.154	1.178	% 10

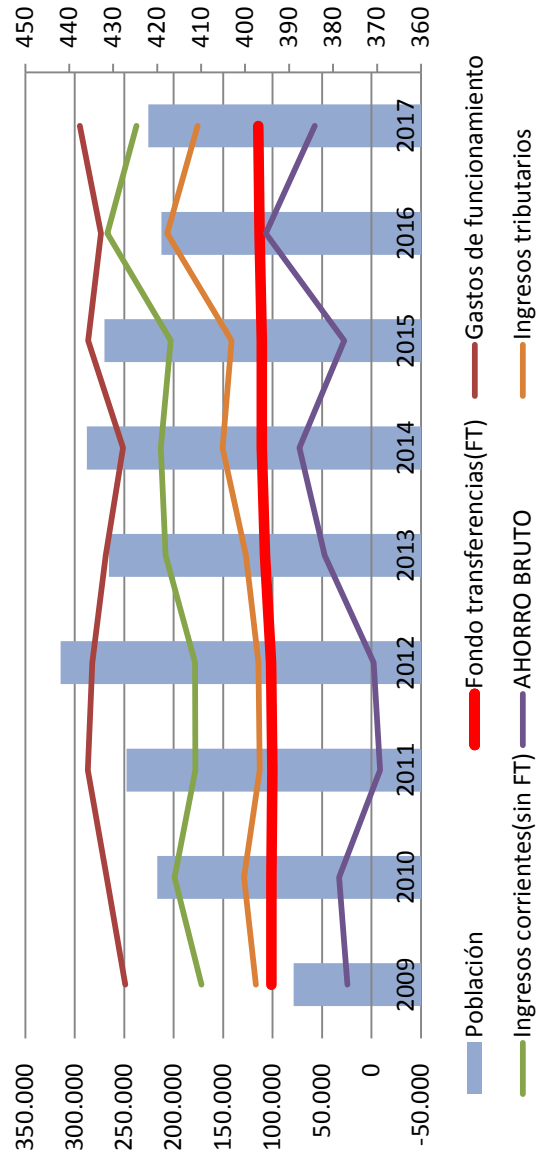
Villatuerta

Mañeru

Adierazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntzaren ehunekoa 2017/2009
Transferentzietarako funtsa	101.305	101.345	100.208	101.689	107.670	110.993	110.993	113.101	114.572	13
Funtzionamendu gastuak	248.866	267.546	286.775	282.310	268.573	251.216	286.487	273.498	294.955	19
Diru-sarrera arruntak (transferentzietarako funtsik gabe)	171.811	199.116	178.117	178.370	208.113	213.034	203.136	267.205	237.692	38
Tributu bidezko diru-sarrerak	116.977	128.937	113.127	114.369	127.013	150.489	141.630	206.560	175.757	50
Aurrezki gordina	24.251	32.915	-8.450	-2.251	47.210	72.810	27.641	106.808	57.309	136
Biztanleak	389	420	427	442	431	436	432	419	422	8

Mañeru

Ollaran

Alderazlea	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aldakuntza- ren ehune- koa 2017/2009
Transfereztatarako funtsa	123.296	123.665	130.798	133.702	142.383	149.375	149.375	152.213	154.192	25
Funtzionamendu gastuak	212.879	242.632	277.297	309.324	322.074	279.511	308.582	387.077	328.747	54
Diru-sarrera arruntak (transfereztatarako funtsik gabe)	242.058	194.118	295.237	223.814	282.095	230.632	252.948	246.849	364.269	50
Tributu bidezko diru- sarrerak	185.790	115.661	192.420	135.254	167.093	112.752	114.641	119.347	127.097	-32
Aurrezki gordina	152.475	75.150	148.738	48.192	102.404	100.495	93.741	11.985	189.714	24
Biztanleak	275	366	374	401	404	407	409	406	399	45

Valle de Olló

